

Er der nogen?

34 grunde
til at søge Gud

clv

34 grunde

Forord ————— 7

VIDENSKAB

Et super finjusteret univers taler for Gud ————— 8

Evangelierne er historisk pålidelige ————— 15

Historikere anser en opstandelse for mulig ————— 41

Fundet af bibelske håndskrifter understøtter
Bibelens troværdighed ————— 83

Mennesket har en indre sans for skønhed ————— 113

Ikke-bibelske kilders udsagn om Jesus ————— 144

LOGIK

Denne verden uden Gud er meningsløs ————— 11

Gud alene er i stand til at skabe ud af intet ————— 26

Selv Jesu fjender vidner om
overnaturlige kræfter ————— 60

Naturen vidner om en Skaber ————— 85

En tilsyneladende modsigelse:
Gud er retfærdig og nådig ————— 103

Gud er ikke ansvarlig for det onde i verden ————— 109

Om vores faglige blindhed ————— 116

Pascals væddemål (Resumé) ————— 151

1. Oplag 2019

© 2019 by Christliche-Literatur-Verbreitung e.V.
Ravensberger Bleiche 6
33649 Bielefeld, Tyskland

Oversættelse og bearbejdning: Lars Dahl og Christine Stücher
Cover, sætning og layout: Christian Schumacher
Omslagsfoto: Soren Astrup Jorgensen, unsplash.com
Illustrationer: André Hirschler, Persis Stücher

Kontakt: Gud-findes.dk

Tryk og indbinding: GGP Media GmbH, Pöbneck, Tyskland

Artikelnr. 256408
ISBN 978-3-86699-408-9

HISTORIE

- Profetierne om Israel er nøje gået i opfyldelse — 29
- Bibelen har modstået ethvert angreb ned gennem verdenshistorien — 44
- Forudsigelsen af korsfæstelsen blev opfyldt i detaljer — 97
- Bibelen er trods dens store forfatterskare sammenhængende — 111

CITATER

- Videnskab og tro udelukker ikke hinanden — 20
- Store mænds sidste ord — 51
- Ateismen udspringer ikke af den moderne naturvidenskab, men af filosofien — 58
- En missionær forklarer:
Hvorfor Bibelen har ret — 73
- Den saglige videnskabsmand må ikke være en tvivler om Gud — 78
- Den kristne tro forandrer mennesket til det gode – 101
- Store personligheders udtalelser om Bibelen — 106
- Pastor Dr. S. M. Lockridge: »That's my King!« — 148

ERFARET

- Troen helbreder bitterhed — 22
- Marc: Gud frelser fra vold og stofmisbrug — 34
- Gud hjælper Mircos forældre til at tilgive deres søns morder — 48
- Thomas Graumann: Selvom hans familie døde i Hitlers gaskamre, kunne han tilgive — 54
- Monika: Befriet fra mørkets magter — 61
- Kristne har et håb, der rækker ud over denne verden — 74
- En helt almindelig dansker oplever Guds forvandling — 86
- Ole Hallesby: Hvorfor jeg er kristen — 119
- Kilder — 155

Hej!

Du har et ganske særligt lille hæfte i hånden: **34 grunde** – fra meget forskellige fagområder, der alle drejer sig om det vigtigste spørgsmål overhovedet:

Findes Gud eller ikke?

- Der er bidrag fra natur- og historievidenskab
- Og fra mennesker, som har gennemgået svære prøvelser i livet, og som har erfaret Guds hjælp og trøst.
- Dertil kommer en del inspirerende citater fra kendte personer.
- Indimellem er der nogle vittighedstegninger, som kaster et kritisk lys på, hvordan vi mennesker omgås Gud.

Rækkefølgen af kapitlerne følger bevidst ikke en bestemt rød tråd, de danner derimod tilsammen en mosaik af ansporinger til eftertanke for læseren. Vi ønsker dig en spændende læsning og mod til at tage emnet op til ny vurdering.

Christine Stücher og Lars Dahl

»Tænkningen kan ikke besvare sit sidste
>hvorfor?«, fordi også dette svar uundgåeligt
ville afføde et nyt >hvorfor?«¹

Dietrich Bonhoeffer (1906 – 1945), evangelisk teolog, myrdet af nazisterne i koncentrationslejre

»Dengang jeg begyndte at leve umoralsk var
det, jeg også begyndte ikke længere at tro på
Gud.«²

Voltaire (François-Marie Arouet) (1694 – 1778), fransk forfatter og oplysningsfilosof

»Jeg tror ikke på Gud,
men jeg savner ham.«³

Julian Barnes (f. 1946), i et essay 2010 i ugeskriftet SPIEGEL, lever som forfatter i London

»Jeg kunne godt forestille mig, at et menneske
oppefra ser ned på jorden og vil hævde,
at der ikke findes nogen Gud; men jeg kan
umuligt forestille mig, at et menneske ser op
til himlen og fornægter Gud.«⁴

Abraham Lincoln (1809 – 1865), USA's præsident, arbejdede for afskaffelsen af slaveriet

Et super finjusteret univers taler for Gud

Livet på jorden er ekstremt finjusteret. John Lennox, professor i matematik ved Oxford Universitet, sætter det på spidsen: »I de forgangne årtier opdagede man, at universet nødvendigvis og præcist må opfylde ganske bestemte betingelser for at liv, som vi kender det, er muligt. Bestemte parametre skal ligge indenfor meget snævre intervaller.«⁵

Til disse »finjusteringer« hører eksempelvis: Solen skal meget præcist have den rigtige afstand til jorden. Jordens hældning (omdrejningsaksens vinkel i forhold til vertikalen for ekliptika planet) er 23,5 grader, hvorved vi har årstiderne, for ikke at tale om: Solen leverer konstant den samme mængde energi.

Hvis ikke jorden havde månen til støtte, ville den ikke have en stabiliseret aksehældning (dette ville

fremkalde vejrkaos) og den ville komme på afveje. Månen er således et gavnligt instrument til at udligne jordens bevægelser. Hvis jordaksens hældning var nul grader (helt parallel med vertikalen) havde vi ikke nogen klimazoner, i hvilke livets store mangfoldighed af planter og dyr kunne udbrede sig. En jordakse med en hældning på 90 grader, pegende direkte mod solen, ville betyde, at vi ikke havde nogen døgnrytme, og temperaturerne ville være så ekstreme, at vi ikke ville kunne overleve dem. Hvis månen var tættere på jorden, ville denne rotere meget langsommere. En dag varede så omtrent en måned. Og noget lige så tankevækkende: Selv planeten Jupiter har indflydelse på nat- og dag-rytmen, selvom den gennemsnitligt befinder sig 778 millioner km fra jorden.

Jupiter beskytter også jorden mod indfaldende meteoritter, kometer og andre himmellegemer takket være sin enorme masse, som er ca. 300 gange jordens, og som gør den til en »gravitationsstøvsuger«. Med få minutters interval slår et himmellegeme ned på planeten, fordi dennes stærke gravitationsfelt suger det til sig.

Der er endnu mere: Solens stærke partikelstråling er dødelig for alt liv på jorden. Men jorden har et magnetfelt, som styrer strålingen hen til dens poler, noget, som f.eks. kan observeres som polarlys (aurora polaris) på både nord- og sydpolen. Vores atmosfære har netop den enestående sammensætning af gasarter (ilt, kvælstof, osv.), som sikrer, at

levende organismer overhovedet kan udfolde sig på kloden. Gassammensætningen muliggør desuden dannelsen af et beskyttende ozonlag, som bremser den ultraviolette (UV) og meget skadelige del af sollyset. UV-strålingen fremkalder sygelig vævsdannelse i organismer og beskadigelse af DNA. Men alligevel tillader atmosfæresammensætningen, at et smalt spektrum af elektromagnetisk stråling når jordens overflade, og netop denne del af strålingen gør planternes fotosyntese mulig! Sidstnævnte er en helt uundværlig energileverandør, som desuden sikrer en organisk binding af CO₂. Solstrålingens spektrum har sit maksimum netop for den smalle del, der er nødvendig for liv på jorden.

Så har det vist sig, at solens positionering i vores galakse, mælkevejen, og dennes afstand til andre galakser er helt afgørende for, at kollisioner undgås. Universets finjusterede parametre er virkelig noget enestående og særligt.⁶

Hvilken indsigt bliver der fra ateistisk side altid fremført? Man forsøger at forklare dette helt utrolige sammenfald af »tilfældige« hændelser, der skal til for at liv kan opstå, ved at tildele processerne uendelig meget tid for derved at sandsynliggøre dem. Men den helt unikke finjustering af parametre vidner jo om Gud, som den, der har skabt og finjusteret altet, så den smukke orden, skønhed og herlighed i universet er fremkommet.

Forundringen over naturen og dens finjustering bør ikke standse ved fascinationen af skaberværket

i sig selv, men må snarere munde ud i en erkendelse af, at skaberværket har en Skaber.

LOGIK

Denne verden uden Gud er meningsløs

Er der en årsag til eller begrundelse for liv på jorden? Eller er det blot et besynderligt tilfælde, at du og jeg eksisterer? Siden tidernes morgen har mennesket beskæftiget sig med dette spørgsmål - lige fra videnskabsmanden til det lille barn.

Hvis man arkiverer spørgsmålet om Guds eksistens og et liv efter døden under rubrikken »for tvivlsomt«, så må man dog i det mindste spørge sig selv, hvad der så er meningen med livet. Hvis døden virkelig sætter et endegyldigt punktum for alt, hvis jeg hverken håber på det gode, eller frygter det onde, så må jeg dog spørge mig selv, hvorfor jeg er her, og hvordan jeg under disse omstændigheder bør forholde mig. Svaret er ganske vist klart, men samtidig

så ufordøjeligt, at de fleste ikke kan acceptere det: Livet har ingen mening, der er ingen mening med det. Men hvem giver os så ret til at leve eller at lade andre leve?

De mere tænksomme blandt mennesker har altid været fascinerede af følgende spørgsmål: »Hvorfor findes der overhovedet noget og ikke ganske enkelt ingenting?« Dette spørgsmål er i lyset af Big Bang teorien blevet endnu mere interessant. Flere ting peger på, at universet udvider sig eksplosionsagtigt, og at det hele engang begyndte i ét uendeligt lille tæthedspunkt.

Francis Collins (amerikansk genetiker) formulerede dette i sin bog »Gud og generne«, som følger:

»Vi ved med meget stor sikkerhed, at universet havde en begyndelse, et urknald (el. Big Bang). For 15 milliarder år siden begyndte universet i et ufatteligt lysende energiglimt ud fra et uendeligt lille punkt. Dette betyder, at der før urknaldet intet var. Jeg kan ikke forestille mig, hvordan naturen – eller i denne sammenhæng, universet – skulle have skabt sig selv. Og den kendsgerning, at universet havde en begyndelse, medfører naturligvis, at der var Nogen tilstede, der med intelligens og kraft kunne sætte det hele i gang. Det forekommer mig, at denne »Nogen« måtte være uden for naturen.«⁷

Bibelen går, som mange andre, ud fra dette intet i den præ-eksistentielle tid. I Det Nye Testamente, i Hebræerbrevet, kap. 11, vers 3 står der: »I tro fatter vi, at verden blev skabt ved Guds ord, så det, vi ser, ikke er blevet til af noget synligt«.

Overfladisk betragtet kunne man sige: »Så langt ligger ateister og kristne alligevel ikke fra hinanden«, dog med en tankevækkende forskel: De kristne bygger deres udtalelse om årsagen til verdens skabelse på Guds ord. Han skabte os, fordi han ville det.

Alt, hvad vi kan observere i denne verden er med et andet ord »kontingent«, dvs. det har sin årsag i noget udenfor sig selv. Universet er fuld af kontingente fænomener. Og dog mener mange, at det ikke har nogen Skaber, nogen årsag, der ligger udenfor det selv.

Sandsynlighederne for, at der er fremkommet et »univers ud fra intet og uden noget ophav« er desuden ualmindeligt ringe for ateisterne. For at der kan opstå organisk liv må fysikkens fundamentale love og konstanter – f.eks. lysets hastighed, tyngdekraften, de stærke og svage kernekrafter – alle sammen have værdier, som ligger indenfor ekstremt snævre tolerancer. Collins formulerede det rammende:

»Hvis man betragter universet ud fra videnskabsmandens synspunkt, så giver det indtrykket af, at det vidste, at vi ville komme. Der er 15 konstanter – tyngdekraftkonstanterne, diverse konstanter for den stærke og svage kernekraft osv. – som skal have helt nøjagtige værdier. Hvis bare én af konstanterne ville afvige med en milliontedel (i nogle tilfælde: en milliontedel af en million-

Foto: NASA

Evangelierne er historisk pålidelige

Mange mennesker forestiller sig, at Bibelen oprindeligt blev nedskrevet anderledes, end den udgave, vi i dag har foran os. Det er en populær myte, at Bibelen gennem århundrederne er blevet ændret, men de faktiske, historiske referencer afkræfter dette.

Evangelierne forfattere gør ingen hemmelighed ud af, at de ikke blot taler om ting, der har med troen at gøre, men også gengiver historiske fakta. Lægen Lukas, fra hvem vi har Lukas Evangeliet, skriver netop af denne grund sit værk om Jesus.

I begyndelsen af Lukasevangeliet læser vi, at en højtstående romer ved navn Teophilus er parat til at blive en kristen, såfremt han får tilstrækkelige og pålidelige informationer derom. Derfor skriver Lukas til ham, efter at han »nøje har gennemgået alt forfra«, for at denne romer kan vide, hvor »pålideligt det er, som du er blevet undervist i.« (Lukas-evangeliet kap. 1, vers 3-4). Lukas vil altså skrive som en

tedel) fra sin kendte værdi, ville universet slet ikke være kommet dertil, hvor det (og vi) er nu. Materien ville ikke være kondenseret, og der ville ikke være galakser, stjerner, planeter eller mennesker.«⁷

Nogle forskere siger, at det nærmest er, som havde en ingeniør indstillet en meget kompliceret maskine til at måle alle sine værdier indenfor ekstremt snævre tolerancer. Det er højst usandsynligt, at dette kunne være sket gennem tilfælde.

Selv en af vor tids kendteste fysikere, den nyligt afdøde Stephen Hawking, erkender: »*Væddemålet mod et univers, som vores, som er opstået ved et urknald, står med tårnhøje odds mod os. Jeg tænker, at der er entydigt religiøse implikationer. Det ville blive meget svært at forklare, hvorfor universet netop var begyndt på denne måde, hvis ikke der var tale om et indgreb fra en Gud, der ville skabe størrelser som os.*«⁸

Det er teoretisk muligt, at vi tilfældigvis befinder os i et univers (blandt et uendeligt antal universer), i hvilket organisk liv gennem spontane tilfældige processer har udviklet sig. Vi kan ganske vist ikke bevise, at denne superfine justering af universet skyldes en overordnet plan, men det ville være ufornuftigt ikke at gå ud fra denne formodning. Derfor dette spørgsmål til dig: Hvor fornuftigt er det at tro, at det usandsynlige tilfælde er sandheden?

historiker, og det er netop, hvad Teophilus forventer af ham. Han har tydeligvis været tilfreds med resultatet, for han lader sig også tilegne fortsættelsen af Lukasevangeliet: »Apostlenes Gerninger«. Den, der altså efterspørger disse teksters troværdighed, følger derfor en gammel tradition.

Lad os dvæle lidt endnu ved lægen Lukas. Fordi vi ved, at hans andet værk, *Apostlenes Gerninger*, ender for begivenhederne i årene 62-67 e.Kr.f. – nemlig henrettelsen af de ledende apostle Jakob, Peter og Paulus⁹ – kan vi slutte, at hans første skrift, Lukas Evangeliet, er forfattet nogen tid tidligere¹⁰. Dette indebærer, at evangeliet blev skrevet på et tidspunkt, hvor øjenvidner endnu levede. Lukas kunne ikke blot gøre brug af skriftlige kilder, han kunne også spørge mennesker, som havde været med i begivenhederne. For en historiker er det ideelle betingelser¹¹.

Skulle vi sammenligne disse vilkår med dem, en nutidig historiker har, der vil skrive om 2. verdens-

krig, så har denne det en del sværere (pga. den dobbelt så lange tid, der er gået) ved fejlfrit at berette om det skete. Mellem vores nutid og 2. verdenskrig er der mere end 70 år, men mellem Lukas og Jesus er der kun 30. Mange øjenvidner har endnu været i live. For alle fire evangeliers vedkommende går man ud fra, at de er forfattet før templets ødelæggelse i år 70 e.Kr., idet ingen af dem omtaler denne epokegørende begivenhed.

Et andet og stærkt argument for pålideligheden af disse teksters overlevering er deres forskellighed. Evangelierne er forskellige i detaljer, hvad angår Jesu udtalelser. Ikke alle beretninger og ikke alle Jesus-ord står ordret ens i alle fire tekster, og ikke alle personer dukker op på samme måde overalt. Netop dette bliver af kritikere af Bibelen brugt som argument mod dens troværdighed. Dog, ved nøjere betragtning er dette forhold et argument for, at kirken ikke kan have ændret i teksterne, fordi den i så

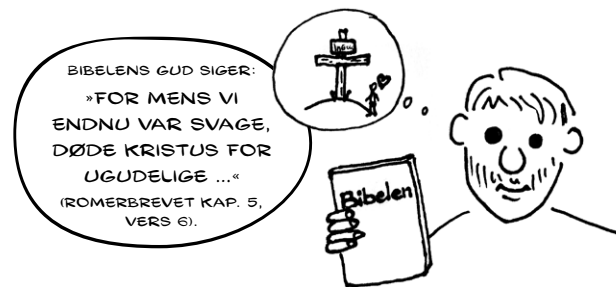
fald havde »harmoniseret« dem. Ingen har efterfølgende flettet dem ind i hinanden eller manipuleret dem i bestræbelsen på at øge troværdigheden. Man vidste godt, at forskellige mennesker – dengang såvel som nu – ser forskelligt på detaljerne og derfor fremstiller sagen med forskellig vægtning for deres læsere (eller tilhørere). Det drejede sig jo ikke om fejl hos den ene eller den anden, men om perspektivet. For at tydeliggøre dette blev alle fire evangelier – og ikke kun ét af dem – optagede i den kanon, som udgøres af i alt 27 nytestamentlige skrifter. De blev oversat, og det står enhver frit at kritisere og grundigt undersøge dem.

Sammenligner man med f.eks. islam bliver forskellene meget klare: Indtil denne dag forbyder islam enhver undersøgelse af koranens tekstindhold og -overlevering, og kun én eneste tekstfremstilling på arabisk har absolut gyldighed¹². Oversættelser til andre sprog er ikke bindende. Dermed er en åben

samtale om Islams troværdighed nærmest umuliggjort; en muslim kan altid sikre sig og hævde, at dét, som samtalepartneren læser i en af koranens 114 suraer, slet ikke står der eller i det mindste betyder noget helt andet.

Bibelen holder stand mod enhver tekstkritik, som anstrenger sig til det yderste med nøje at rekonstruere urteksten, og den (Bibelen) er fuldstændig transparent.

Men ét kan tekstkritikken ikke – nemlig forudse et trosskridt. Den kan ikke undertvinge troen på Jesus, og ingen tekstforsker kan borttage troen fra en bibellæser. At Bibelens tekster rent historisk er overleveret på den bedst tænkelige måde, derom hersker der blandt historikere ingen tvivl.

JESUS HAR BANET VEJEN TIL DEN LEVENDE GUD
VED SIN STEDFORTRÆDENDE DØD PÅ KORSET.
DU VILLE ALDRIG KUNNE FORMÅ DET SELV.
TRO PÅ HAM, SÅ REGNES DU FOR FULDKOMMEN
OG NÅR MÅLET.

Videnskab og tro udelukker ikke hinanden

Man hører ofte folk sige: Kristendommen er blot en rent psykologisk projektion. Mennesket leder efter et faderideal og finder så den ideelle far blandt kristne. Men er kristendommen virkelig kun til for de svage, de uintelligente og ængstelige blandt os?

I år 1892 sidder en ældre herre i et tog og læser i Bibelen. Ved siden af ham er en ung student fordybet i videnskabelig faglitteratur. Efter nogen tid spørger den unge mand sin nabo: »De tror vel ikke på den gamle bog, som er fuld af fabler og eventyr?«
»Jo, naturligvis. Det er ikke en bog med fabler men Guds ord!«

Nu forivrer studenten sig: »De burde beskæftige Dem lidt med vores historie. I perioden omkring den franske revolution for knap 100 år siden blev religionen afsløret som en illusion! Kun mennesker uden kultur tror endnu, at Gud har skabt verden på seks dage. De burde høre, hvad videnskaben siger

om dette skabelseseventyr.« »Hvad siger da vor tids videnskabsmænd dertil?« spurgte den ældre herre.

»Jeg skal desværre stige ud lige om lidt, så jeg har ikke tid til at forklare Dem det udførligt. Men giv mig Deres kort, så kan jeg sende Dem videnskabelig litteratur om emnet.« Den gamle mand åbner sin pung og giver den unge mand sit kort. Da han læser

det, føler han sig pludselig mindre end en myre. Med sænket hoved forlader han toget. På kortet stod:

Prof. Dr. Louis Pasteur
Generaldirektør for det Naturvidenskabelige Forskningsinstitut Frankrigs Nationale Universitet ¹³

»Jo mere jeg forsker i naturen, jo mere forundres jeg over Skaberens værk. Videnskab fører mennesket tættere på Gud.«
Dr. Louis Pasteur ¹⁴

Denne mand, Louis Pasteur, kender vi alle fra vores køleskab – som navngiver til pasteuriseret mælk. Louis Pasteur var en højt anset videnskabsmand og et troende menneske i én person.

Vi er overbeviste om, at troen ikke udelukker forstanden, som også denne lille historie påpeger. Troen er ikke blind, men har et godt fundament. Den bekræftes i, hvad vi ser, føler, smager og iagttager – dvs. i naturvidenskaben – men i lige så høj grad i personlige erfaringer.

ERFARET

Troen helbreder bitterhed

München. Vi skriver året 1947. En kvinde står ved en pult i en kirke og taler til en mængde mennesker. Alvorlige ansigter stirrer på hende, de er dybt berørte af denne kvindes rystende beretning, som blotlægger et helt regime for verdens øjne.¹⁵

Mens mennesker tavst forlader rummet, kæmper én mand sig gennem mængden hen foran. I ét nu kommer der billeder frem i kvindens hoved, hun genkender mandens ansigt med den brune

filthue og jakken – dengang bar han en blå uniform og en baret med dødningehoved og korslagte knogler.

Denne kvinde, Corrie ten Boom, skildrer senere i sin bog *Skjulestedet*: »Jeg så det store rum, i hvilket vi skulle klæde os af. Skoene og tøjet på gulvet. Vi skulle gå nøgne forbi ham. Jeg huskede på skammen, jeg huskede min afmagrede søster, hvis ribben trådte tydeligt frem under den pergamentagtige hud.«

Hendes søster og hun var i en kz-lejr, fordi de havde holdt nogle jøder skjult. Søsteren overlevede ikke denne mand og hans regime. Nu stod hun for første gang foran sin bøddel, hun huskede på hans

jagtpisk, som sad i hans bælte, og hendes blod var ved at isne. Han drev menneskene i døden.

Han sagde: »De talte om Ravensbrück. Jeg var vagtmand dér.« Han fortsatte: »Jeg er blevet en kristen.« Han rakte sin hånd frem og spurgte: »*Vil De tilgive mig?*«

Corrie stod som fastfrosset. I tankerne kom hendes søster til syne, elendig og langsomt gående til grunde. Corrie kæmper i sit indre med det sværeste og tænker på Jesu ord: »Men hvis I ikke tilgiver menneskene deres overtrædelser, vil jeres Fader heller ikke tilgive jeres overtrædelser.« (Mattæus-evangeliet kap. 6, vers 15) – et nærmest umuligt påbud!

Efter krigen havde Corrie ten Boom åbnet et hjem for ofre for nazisternes forfølgelse. Hun underviste om tilgivelse og oplevede, hvordan mennesker blev frie fra bitterheden, uanset hvilke legemlige skader, de havde fået. Men nu i dette øjeblik blev alt sat på spidsen, da denne mand med et velmenende ansigt stod foran hende og udfordrede hendes egen tilgivelse. Han var hendes søsters morder. Kulden svøbte sig om hendes hjerte, og hun skrev: »Dog, tilgivelse er ingen følelse men en viljesakt. Jeg bad og løftede min hånd frem. Jeg bad om, at Gud måtte give mig tilgivelsens sindelag. Med en mekanisk bevægelse lagde jeg min hånd i den hånd, han havde fremstrakt.«

I det øjeblik, da hun greb hans hånd, skete noget utroligt. En kæmpe byrde faldt af hendes skuldre, og alt i hende blev gennemstrømmet af en helende

varme. Hun havde tårer i øjnene og omfavnede sin tidligere bøddel og sagde: »*Jeg tilgiver dig, Broder! Jeg tilgiver dig af hele mit hjerte.*«

Corrie ten Boom skriver afsluttende i sit vidnesbyrd om en ufattelig kærlighed, og at hun aldrig havde oplevet Guds kærlighed som i dette øjeblik.

Bibelske sandheder står fast og beviser deres sandhedsværdi i vores liv. Den, som tilgiver, bliver virkelig fri. Den, der ikke tilgiver, han vil med tiden forbitres i sin kærlighedsløse tilstand. Hvad er vel alle argumenter for Bibelens troværdighed eller Guds eksistens, hvis ikke troen virkelig bliver udlevet? Gud beviser sig jo deri, at han lader mennesker udføre ting, der synes umulige. Tilgivelse – sådan som Corrie ten Boom har praktiseret den i denne beretning – er alene noget, som Gud skaber i os, og som sætter os i frihed. Jesus Kristus siger: »Min lære er ikke min egen, men hans, som sendte mig. Hvis nogen vil gøre hans vilje, skal han erfare, om læren er fra Gud, eller jeg taler af mit eget.« (Johannes-evangeliet kap. 7, vers 16-17).

Gud alene er i stand til at skabe ud af intet

På forskningscenteret CERN har man angiveligt fundet »gudspartiklen«¹⁶. Vi prøver på at rekonstruere naturen, vi arborterer børn, som ikke lever op til vores forestillinger om sundhed, vi selekterer liv og anser os for meget kloge. Vi udvikler rumsonder, der skal opspore liv i rummet. Hvis du holder dig selv for klog, så er den følgende lille historie noget for dig:

Efter et internationalt møde kom nogle videnskabsmænd til den konklusion, at mennesket har udviklet sig rigtig meget. Så meget at Gud nu definitivt var overflødig. Man udvalgte en kollega og sendte ham til Gud for at meddele ham, at det nu var slut.

»Gud, vi har indset og besluttet, at vi ikke længere har brug for dig. Vi er kommet så langt, at vi

kan kloner mennesker og udføre en mængde andre under. Hvorfor trækker du dig egentlig ikke bare diskret tilbage?«

Gud lyttede tålmodigt til videnskabsmanden, indtil denne var færdig med at tale. Så sagde han venligt: »Det kan vi godt sige! Men skal vi ikke først lave et lille væddemål om skabelsen af mennesket?«

»Jo, det var en god ide!« svarede videnskabsmanden, hvortil Gud tilføjede: »Men vi vil gøre det sådan, at det præcist svarer til, hvordan jeg dengang i begyndelsen gjorde med Adam og Eva.«

»Den er jeg med på!« var mandens svar. »Det er jo ikke noget problem«, og han bøjede sig ned for at tage en håndfuld jord. »Holdt, nej, nej, nej!«, sagde Gud og så på ham. »Du er nødt til at bruge din egen jord.«

Vi har skabt mange ting, det stemmer. Vi kan meget præcist efterligne naturen, og vi udnytter principperne i naturen til at lave flyvemaskiner, biler og andre tekniske erhvervelser. Men vi kan ikke hævde,

Profetierne om Israel er nøje gået i opfyldelse

En enestående profeti i Bibelen om jøderne er opfyldt. Gud har allerede mange århundreder før forudsagt det i Det Gamle Testamente.

Efter at Jesus havde vandret nogle år på jorden, blev templet i Jerusalem ødelagt (70 e.Kr.). Dette blev allerede forudsagt af profeten Daniel. Dengang opstod der en stor forfølgelse under hvilken 1,1 mio. jøder blev dræbt¹⁷. Jøderne blev fordrevet fra Israel og spredt ud over hele jorden. Det blev deres skæbne at blive spottet af alle befolkningsgrupper. Alligevel velsignede Gud atter dette folk og førte det tilbage til sit land.

Det var ikke kun under Det Tredje Rige, Israel blev forfulgt; de sidste to årtusinder trækker et grusomt blodspor efter jøderne (forfølgelser og massedrab fandt f.eks. også sted i Middelalderen).¹⁸ Jøderne blev spottet og dræbt, forhånet og pint. De blev spredt ud over hele jorden, og deres statslige, religiøse og kulturelle suverænitet »var en saga blot«.

at vi har skabt noget af os selv, som bare tilnærmelsesvist ligner det, Gud har skabt. Vores menneskelige visdom og klogskab er uendeligt meget ringere end Guds visdom og klogskab. Bibelen siger det bl.a. således:

»Han krydser de snediges planer, så det, de sætter i værk, ikke lykkes. Han fanger de vise i deres snedighed, og de listiges planlægning viser sig for hastet.« (Jobs Bog kap. 5, vers 12-13).

»Herren gør folkenes råd til intet, han hindrer folkeslagenes planer.« (Salmernes Bog kap. 33, vers 10).

Vi vanærer, som disse videnskabsmænd, Gud, og foragter den kendsgerning, at Han skabte os og opretholder vort liv. Vi vil bare ikke acceptere, at Gud er den sande Skaber. Vi vil ikke bøje os for Ham, men vil selv, ja, Bibelen siger endog, at vi mennesker er i oprør mod Gud:

»Hvorfor er folkeslagene i oprør?

*Hvorfor lægger folkene planer,
der ikke kan lykkes?*

*Jordens konger rejser sig,
fyrsterne slår sig sammen*

mod Herren og hans Salvede:

*»Lad os sprænge deres lænker
og befri os fra deres reb.«*

*Han, som troner i Himlen, ler,
Herren spotter dem.«*

(Salmernes Bog kap. 2, vers 1-4)

Israels uafhængighedserklæring i 1948

Det israelske parlament
Knesset

Foto: Joshua Paquin

Foto: Zvi ben Baria

Daddelplantage i Arava-
ørkenen

Foto: Quinn Norton

Jerusalem: Klippemoskeen
set fra vestmuren

Allerede i det Gamle Testamente blev det forudsagt flere århundreder før det indtraf:

»Du vil blive til gru og til spot og spe i alle de folk, Herren fører dig til.« (5. Mosebog kap. 28, vers 37).

Og:

»Jeg forfølger dem med sværd, sult og pest, og jeg gør dem til rædsel for alle jordens riger, til forbandelse og til gru, til noget, man pifter hånligt ad, og til spot blandt alle de folk, jeg fordriver dem til« (Jere-mias´ Bog, kap. 29, vers 18).

Dog, det blev ikke derved. Gud ville, efter at jøderne var blevet spredt ud over hele jorden, atter samle dem i deres hjemland. Allerede i år 600 f.Kr. skriver profeten Ezekiel:

»Jeg vil hente jer fra folkene og samle jer fra alle landene og bringe jer til jeres eget land.« (Ezekiels Bog kap. 36, vers 24).

Netop dette er nu indtrådt. Aldrig før i verdens-kulturhistorien er et folk blevet spredt ud over alle kontinenter og atter opstået fra denne dvale. Jøderne

er vendt tilbage til Israel siden 1882. Det hærgede land blev atter befolket. Der indtraf flere indvandringsbølger, og fra hele verden vendte jøderne tilbage til deres hjemland. Fra 70 forskellige lande. Fra næsten alle nationer. Fra hvert kontinent.

Profeten Esajas skriver i kapitel 66, vers 8 (omtrent 2700 år før Israels genfødsel):

»Hvem har hørt mage, hvem har set dets lige? Kommer et land til verden på én dag? Fødes et folk på et øjeblik? Ja, Zion får veer og føder straks sine børn.«

Israel genføddes. Ud fra veerne i de forgangne to årtusinder opstod dets børn. Endvidere skriver profeterne i det Gamle Testamente, at Israel, – som jo lå hærget og ødelagt hen – atter skal blive genopbygget. Profeten Amos skriver således i kapitel 9, vers 14 (ca. 8 århundreder før Kristi fødsel):

»Jeg vender mit folk Israels skæbne, de skal genopbygge de forladte byer og bo i dem, de skal plante vingårde og drikke vinen, de skal anlægge haver og spise frugten.«

Havnen i Haifa

Synagoge kirke i Nazaret

Denne profeti overbeviser ikke kun derved, at den er indtruffet, men også i sin nøjagtighed. I dag kender vi Jaffa-appelsinerne, israelernes vandings-systemer og deres vin. Ingen anden ørkenstat er så koloniseret, som landet omkring Negev-ørkenen. De israelske byer blomstrer og fremstår i dag lysende moderne. I tillæg til denne profeti er her et uddrag fra leksikonet:

Der er plantet mere end 200 millioner træer i Israel siden 1948, naturlige skovområder med løv- og nåletræer [...] er blevet genplantet. Et særligt vellykket eksempel på skovbrugsdyrkningen er det naturfredede område på Har Karmel, et bjergområde i det nordlige Israel, der rækker helt hen til middelhavskysten ved Haifa-bugten. [...] Værdifulde handelsplanter såsom citrusfrugter, bananer, bomuld, tobak, vindruer, dadler, figner, oliven, blommer og mandler bliver især opdyrket i det frugtbare kystområde.¹⁹

Forudsigelsen om, at Israel genopstår, er indtruffet. Her er endnu et vers (Ezekiels Bog kap. 36, vers 34-35):

»Jorden, der har ligget øde hen, skal dyrkes i stedet for at ligge som en ødemark for øjnene af dem, der færdes der. Og de skal sige: »Dette øde land er nu blevet som Edens have. De byer, der lå i ruiner, forladt og styrtet i grus, er igen befæstede og beboede.«

Også i dag har Jerusalem den globale offentligheds bevågning og er genstand for opmærksomhed fra mange interesseorganisationer. Efter i begyndelsen under statens dannelse at have næret sympati, vender flere og flere vestlige lande sig nu mod Israel. Der er da også profetier, som endnu ikke helt er gået i opfyldelse, men som gradvist vil opfyldes, og som er lige ved at opfyldes. Zakarias skriver således i kapitel 12, vers 2-3:

»Se, jeg gør Jerusalem til et berusende bæger for alle de omboende folk; også Juda vil blive ramt, når Jerusalem belejres. På den dag gør jeg Jerusalem til en tung sten for alle folkene; de, der forsøger at løfte den, vil rive sig til blods. Så samles alle jordens folk mod byen.«

Gud stod og står stadig ved sit folk, dette vil aldrig ændres, også selvom mange jøder ikke har erkendt Jesus som deres frelser. Under alle omstændigheder er profetierne om dette folk en vægtig vejviser, når det gælder Bibelens troværdighed.

Marc: Gud frelser fra vold og stofmisbrug

Fra et bedsteborgerligt hjem, og med kedsommelige, »pæne« venner. Draget af det »spændende forbudte« flyttede Marc ud på gaden til en anderledes tilværelse. Druk og hashrygning - han var prototypen på en skæv levevej. Vold, udskejelser, depressioner - og så: et helt nyt liv!

Fotoet på side 35 stammer fra mit rejsepas og blev taget i 1998. Jeg stod lige foran en rejse til Cuba: Mit livs billigste kokain og spirituelle erfaringer, som skulle blive afgørende for min fremtid.

Tyskland 2012 - et tilbageblik på mit liv, der bedst kan beskrives som en cocktail af venstreorienteret radikalisme, bandeliv og mange, mange stoffer - det hele iblandet okkulte handlinger.

Hvordan passer disse ting sammen? Hvordan kan en ung mand fra et bedsteborgerligt hjem have i sådan en tilværelse? Det ville være dejligt, hvis jeg kunne skyde skylden på andre. Men jeg var selv skyld i det.

Som 13-årig kedede jeg mig med min »kære venner« og gadelivet kaldte på mig! Druk og hashrygning og altid forrest i rækken: Der var ingen, der behøvede at lokke mig, jeg var selv den fødte forfører! Det hele gik ret hurtigt: Opgør med neonazister, radikale bøger (Bakunin, Kropotkin og Che). Sådan kom jeg ind på den skæve vej og rejste rundt i hele Tyskland: Demonstrationer og hærværk, vi var de »autonome antifascister«. Jeg flyttede til Berlin, og den radikale tænkemåde prægede mig mere og mere.

Under hele forløbet blev jeg ledsaget af en umættelig trang til rus: Hash, svampe, LSD, ecstasy, speed og kokain var på skift mine »trofaste ledsagere«. I Berlin indhentede virkeligheden mig hurtigt. Næsten ingen kunne identificere sig med vores politiske idealer, ingen ville kæmpe!

Mine venner og jeg vikledes mere og mere ind i fangarmene fra mørke kræfter, som vi lærte at kende gennem en selvgjort religion, hvis kraft forekom os at være »meget nyttig« og »god« i mange situationer. Vi mediterede (naturligvis i en stærk rus) og læste bøger om urgamle kampteknikker; ja, selv tegneserier og musik gav næring til vores patchwork-religion. Vi var oplyste, vi havde set lyset! Og dog:

vores liv blev mere og mere kaotisk, de bedste venner blev til fjender og trods vores »overlegenhed« smuldrede livet mellem fingrene på os ...

Min daværende kæreste slog op med mig, og jeg rejste til Irland; hvad holdt mig tilbage i Tyskland?

Alt på ét bræt! Min bedste ven, som efter eget udsagn var en heks, men samtidig medlem af en udbrydergruppe i IRA, ville introducere mig dér. Disse mennesker havde erfaring. De havde kæmpet. De havde dræbt og holdt sig ikke tilbage fra at gøre det igen »for sagens skyld«. Jeg ville gerne være med, men de mærkede, at der var et eller andet galt med mig. De havde ret. Hvor hård og stærk jeg end var, fik jeg depressioner.

Jeg kunne ikke glemme min tidligere kæreste. Irerne sendte mig tilbage til Berlin. Jeg havde hverken lyst til politik eller noget andet, og dovnede bare rundt. I en af mine yndlingscaféeer lærte jeg nogle drenge at kende. De spurgte, om jeg ville være med til et overfald.

Det var den helt store udfordring. Vi overfaldt en dealer. Det var en ren adrenalinrus – jeg nød det! Men ofte er det jo sådan, at bladet vender sig i bogen. Sådan også med mig: Et overfald mislykkedes, jeg blev genkendt og var nødt til at forsvinde fra Berlin.

Stor mand – dog ganske lille

Værelset hos min mor er meget lille. Jeg læser lang tid, kan ikke sove, har mareridt; hvis man ikke er

klar over, at man er stofafhængig, regner man ikke med abstinestegn.

Mærkeligt ... nu har man både samfundsmæssigt og moralsk været så afvigende og lærer dog ikke noget af det. Halvandet år senere: igen på stoffer, hip-hop, bandekultur og okkulte ting ...

Men hvad sker nu? En bekendt begynder at fortælle mig om Jesus Kristus, og jeg tænker: »Hun er tosset!« Men jeg bliver ved med at mødes med hende. En aften sidder jeg hjemme hos mig selv og tænker på den ene sætning fra hendes »prædikener«, som er blevet hængende i mig: »Hvis du vil lære Ham at kende, så bed til Ham, så vil Han vise sig for dig.« *«Nå, det nytter jo alligevel ingenting»*, tænker jeg. Alligevel bad jeg: *»Gud, hvis du findes, så vis dig for mig!«* Hvad der herefter skete, er helt vildt:

Indenfor kort tid skyllede det som en bølge ind over mig: Jeg tændte for fjernsynet, og der var en film om Jesus; en fremmed kom hen til mig og sagde: »Du har brug for Jesus!«; jeg gik på gågaden, og et kor sang om ... ja, Jesus! Jeg samler aldrig papir op fra gaden, men af en eller anden grund gjorde jeg det alligevel. Hvad stod der på papiret? Noget om Jesus. I radioen: Jesus! Jeg var irriteret. Det – nej, Han – holdt ikke op! Jesus, Jesus, overalt Jesus. I tre uger!

En aften inviterede jeg en ung mand, der var steget ind i et forkert tog og nu ikke kunne komme videre, med mig hjem – det var egentlig mod mine sikkerhedsprincipper. Vi sad og snakkede, og han

fortalte om sit liv. Han havde været en del igennem: Stoffer og kriminalitet; meget forekom mig bekendt! Og jeg vidste allerede inden, han sagde det: Jesus havde vist ham vejen ud af elendigheden. Fra dette øjeblik var alt forandret! Det var ingen følelse, men en erkendelse, at Gud findes, og at jeg bestemt ikke havde Hans velbehag! Den næste morgen, lige da jeg funderede på Gud blev jeg på en eller anden måde tvunget i knæ. Der var ingen i værelset, men jeg blev trykket ned. Jeg forstod nu ordene: »Tilgiv mig, jeg har syndet.«; og så havde jeg en del af fortælle!

Nogen tid senere. Mit tog kørte afsted og den første tåre rullede ned af min kind. Jeg græd under hele turen – det var glædestårer. Det eneste, som jeg kunne tænke var: »Hvor nådig er dog Gud, at Han tilgiver mig synder!«

Dette skriver jeg i 2012, 35 år gammel, og meget har forandret sig. Jeg vil endda gå så vidt som at sige: Mit liv er vendt på hovedet! Midt i mit kaos af rustrang og vold kom der noget helt nyt, nej, Æn helt ny! Jeg oplevede, hvordan jeg fra det ene øjeblik til det andet blev fri fra stoffer.

Hvad skal jeg sige? Jeg havde et møde med min Frelser og Skaber Jesus Kristus. Jeg oplevede på min egen krop og frem for alt i min sjæl: »Hvis altså Sønnen får frigjort jer, skal I være virkelig frie« (Johannes-evangeliet, kap. 8, vers 36). Denne frihed, som Jesus kan give, har jeg allerede nu oplevet gennem flere år, og jeg er uendeligt taknemmelig for, at Han har hentet mig ud af det, som jeg ikke selv kunne

komme ud af. »For jeg ved, at i mig, det vil sige i mit kød, bor der intet godt; for viljen har jeg vel, men at gøre det gode formår jeg ikke.« (Romerbrevet kap. 7, vers 18). Mit liv med Jesus er naturligvis ikke helt fri for problemer, men jeg ved, Hvem jeg kan overgive dem til. Og helt ærligt, hvem skulle kunne omgås fejl bedre, end Han, der har betalt for alle fejlene! »Men han blev gennemboret for vore overtrædelser og knust for vore synder. Han blev straffet, for at vi kunne få fred, ved hans sår blev vi helbredt.« (Esajas' Bog, kap. 53, vers 5).

Jeg forundres atter og atter, når jeg, som for bare 10 år siden var helt færdig, nu har gennemført et erhvervsfagligt gymnasium og afsluttet to erhvervsuddannelser (i havebrug og handel). Jeg er lykkeligt gift og har med min hustru Tatjana to sunde børn (på 3 og 1 år). Det er en stor glæde, at se vores børn vokse op. Jeg er taknemmelig til Gud for, at jeg som ægtemand og far har fået overdraget ansvaret for min familie. Hvor er det dog vigtigt i vores værdifattige verden at holde fast i troen, familien og den gensidige hjælpsomhed! Jeg vil ikke længere leve mit liv for mig selv, men for andre mennesker. Min hustru og jeg er aktive i vores kristne menighed og tilbringer meget tid sammen med mennesker. Vi ønsker at være til hjælp for mange mennesker. Vi ser det store forbillede i Herren Jesus, som ikke undsagde sig for at gå i døden for at frelse os, og vi vil, trods alle vore fejl, følge Ham med iver.

»Tak HERREN, for han er god,
hans trofasthed varer til evig tid.
Det skal Herrens løskøbte sige,
dem, som han løskøbte fra fjendens magt ...
Da råbte de til Herren i deres nød,
og han frelste dem fra deres trængsler.
Han førte dem ud fra mulm og mørke
og sprængte deres lænker.«
(Salmernes Bog kap. 107, vers 1-2 og 13-14)

Amen. Nu ved jeg, at det betyder »ja, sådan er det« –
og det står fast! Marc

Foto: HDesert, iStockphoto

VIDENSKAB

Historikere anser en opstandelse for mulig

Mange anser beretningen om Jesu opstandelse for opspind. Det er jo rigtigt, at denne begivenhed rækker ud over enhver menneskelig forestillingsevne, men alligevel må vi retfærdigvis spørge: Hvordan kan det være, at begivenheden, som i vore hoveder ikke kan have fundet sted, har påvirket sin samtid så enormt, ligesom den tilmed gør i vores nutid? Historikere holder en revolutionær hændelse for mulig.

På Jesu tid satte nogle mennesker, især hans disciple, hele deres håb til ham. Om dem står der skrevet, at de forlod alt – social sikkerhed, indtægter, familie osv. – for at følge og tjene ham²⁰. At de også i høj grad gjorde sig tanker om befrielsen fra det romerske herredømme hører ganske sikkert med. Jøderne så Jesus ikke kun som deres åndelige befrier,

men fremfor alt som den, der ville oprette Guds evige rige på jorden – fri fra ethvert menneskeligt, diktatorisk styre. Så meget desto mere bitter var disciplenes skuffelse ved korset, at denne Jesus ikke havde levet op til deres forhåbninger. Han blev henrettet af romerne, dem fra hvilke han skulle befri dem!

De trak sig ængsteligt tilbage²¹ og – skuffede i deres forhåbninger – flygtede væk, drevne af angsten for, at den samme skæbne kunne ramme dem selv.

Dog, der skete noget meget mærkværdigt: Disse disciple, som kort forinden i angst sad bag låste døre i deres huse, trådte få uger senere frem i offentligheden, selvbevidste og fulde af virkelyst; dette er blandt historikere en kendsgerning. De forkyndte med stor overbevisning og vældigt om Jesu opstandelse, og de vedblev dermed resten af deres liv under forfølgelse og sågar ind i døden. End ikke det nådesløse romerske styre, vilde løver og publikumsarenaer, holdt dem fra deres forkyndelses overbevisning. Næsten alle blev de martyrer. Hvordan var dette dog muligt på så kort tid?

Rækker det med en hallucination eller et selvbedrag? Hvordan kan helt forskræmte mennesker indenfor få uger forvandle sig til en gruppe af modige forkyndere?

Mange anklager Bibelen for mytedannelse. I løbet af de første par århundreder skulle Jesus i mange menneskers bevidsthed fremtønde som en slags mytisk helt. Gennem overleveringer lige fra den første generation af, skulle opfindelsen af et heltemo-

digt overmenneske så gradvist tage form. Dog, hvis man tager den radikale forvandling af en gruppe mennesker i betragtning, er denne forklaring højst usandsynlig. Ved korset var de færdige, desillusionerede og tomme. Kort tid senere var de frimodige forkyndere parate til at lide forfølgelse for evangeliets skyld, ja, endog martyriet. For at nå dertil rækker det ikke med blot at mystificere, nej, det skete, fordi der i sandhed var tale om en opstandelse fra de døde!

Den jødiske religionsforsker og kender af Det Nye Testamente, Pinchas Lapide, udtalte sig i denne sammenhæng, som følger:

»Hvis denne kuede, angstfyldte apostelskare, som var lige ved at smide alt væk for i åbenlys fortvivlelse at flygte til Galilæa, hvis disse bønder, hyrder og fiskere, som forråbte, fornægtede og jammerligt frasagde sig deres Mester, pludselig over en nat forvandlede sig til et selvsikkert missionselskab fulde af frelsesvished, et missionselskab, som efter påske var langt mere virksomhedsfuldt end før, så er det simpelthen ikke nok med en vision eller hallucination som forklaring på en så revolutionær forvandling. At forklare en sådan trosbevægelses tilblivelse med blot og bar autosuggestion eller selvbedrag ville være et langt større under end selv opstandelsen.«²²

Hvorfor skulle disciplene have været parate til at ofre sig for en idé om opstandelsen, hvis de vidste, at den var opfundet? Igen: det er højst usandsynligt. Langt mere sandsynligt er, at der på opstandelsesdagen skete noget helt enestående.

Bibelen har modstået ethvert angreb ned gennem verdenshistorien

Bibelen er en helt enestående bog, ikke kun pga. sin overlevering og bestandighed i tiden før bogtrykningen men også sin overlevelse efter. Ingen bog i verden er så ofte blevet brændt, bandlyst og tilintetgjort. Gennem århundreder har mennesker forsøgt på at slette Bibelen fra jordens overflade - konger, kejsere og endda religiøse overhoveder: Deres fanatiske iver rettet mod dette værk er imponerende.

Diokletian lod i år 303 e.Kr.f. udstede et dekret om, at alle kristne og deres Hellige Skrift skulle tilintetgøres. Det blev til det alvorligste angreb på Bibelen – kort efter dens tilblivelse: Hundredetusinder af kristne blev dræbt og ædt af løver i arenaer,

og deres bibelhåndskrifter blev udslettet. Historiens ironi er, at kun 22 år efter Diokletians dekret blev Bibelens ufejlbarlige autoritet erklæret på Nikæa-konciliet under kejser Konstantin. Han befalede, at der skulle udfærdiges 50 kopier af Bibelen på det romerske imperiums regning.

Den franske rationalist Voltaire, der døde i 1778, påstod, at Bibelen indenfor de næste 100 år kun ville være at finde som en antikvit. Han udtalte ^{a)}: »Om hundrede år findes der ikke længere nogen Bibel på jorden. Den sidste udgave ligger så i en eller anden genbrugsbiks.« ²³

a) En anekdote beretter, at Voltaires hus senere blev brugt til at trykke og udgive Bibelen, hvilket dog ikke har hold på sig. Se evt. ⁸⁷

**BIBELN ER
FULD AF FEJL!
FULD AF FEJL
OG SELV-
MODSIGELSER!**

Kirken selv initierede et af de største angreb på de kristnes Hellige Skrift. I middelalderen forment den religiøse elite almindelige mennesker adgangen til Bibelen. Selv Martin Luther sagde, at han ikke kendte Bibelen – dvs. ikke havde haft adgang til bogen – før i sine voksenår. Under inkvisitionen blev bibellæsere mishandlet, paver dekreterede bandbuller, og på grundlag af afgørelser i koncilet blev disse læsere brændt offentligt. Reformationen gik imod dette, og der blev adgang til at læse Bibelen for alle mennesker!

I protestantismens skød opstod den moderne bibelkritik. Ikke mindst i Tyskland kæmpede en hær af »teologer« og rationalister mod Bibelen. Alligevel

OVERSÆTTELSE:

**JEG HAR
ALDRIG LÆST
BIBELN!**

(HVORFOR
SKULLE JEG?)

er Bibelen i dag mere udbredt og læst end nogensinde før (især i Asien og Afrika). Marx er død, Voltaire er død, Bibelen står fast som en vældig klippe. Hvilken bog tør sammenligne sig med den?

Bibelen er den mest læste bog – og den mest hadede. Den er den mest kritiserede og mest elskede. Kritikken hamre hundrede imod den, og der er blevet holdt talløse gravtaler over den. Der er ingen anden bog, der kommer blot i nærheden af den. Enhver, der afsagde dens endeligt, er med sine giftigheder forsvundet i glemslen. Af den hæftigste bibelkritik er ofte fremstået den største bibeludbredelse. Gud våger over sit Ord. Han vil, at ethvert menneske har muligheden for at læse Hans budskab til os.

Vi overlader det til C.S. Lewis at afslutte med disse rammende ord: »Atter og atter har den [verden] ment, at kristendommen er døende – som følge af forfølgelse i det ydre, korrupsion indadtil, Islams fremkomst, udviklingen af naturvidenskaben eller tilblivelsen af store antikristelige revolutionære bevægelser. Men hver eneste gang er verden blevet skuffet. Dens første skuffelse var korsfæstelsen. Manden blev atter levende. I en vis forstand – og jeg er meget vel klar over, hvor uretfærdigt det forekommer den – sker dette siden da igen og igen. Menneskene blev ved med at forsøge at dræbe, hvad Han udløste: Og hver gang, netop når de stamper jorden på graven fast, hører de pludselig, at den [kristendommen] endnu er i live, og sågar er brudt frem et nyt sted. Intet under, at de hader os.«²⁴

Gud hjælper Mircos forældre til at tilgive deres søns morder

Kristne, der oplever eksistentiel lidelse, er ofte præget af en positiv livsindstilling, til trods for modgangen. Forældrene til lille Mirco, der d. 3. september, 2010, blev bortført, voldtaget og kvalt af en 45-årig i den tyske by Grefrath, er sådanne mennesker. Efter tragedien skrev de et offentligt brev, hvori de tilgav deres søns morder, de skildrer Mirco som følger:

»En lille skælm, god til at gemme sig, han elskede at klatre. Han var vores lille klovn og sportsentusiast. Uanset om det var fodbold, ridning, isskøjteløb, – han var altid ivrigt med. Og afsted på sin cykel sammen med vennerne, det var lige ham. Han foretrak at bruge sin fritid på forskellige bondegårde. Han holdt af frisk luft, og når han

blev stor, ville han være landmand. Med sin udprægede sans for retfærdighed kunne han godt bringe sindene i kog. Mirco var noget helt særligt, nogle gange kunne vi heller ikke selv forstå ham.«²⁵

Gerningsmanden blev fanget og dømt. Den skyldige skrev før dommen et slutningsord: *»Jeg har endnu ikke fundet noget svar på [hvorfor jeg gjorde dette], og derfor tier jeg.«* Han var sig bevidst, hvilken skrækelig handling, han havde begået. *»Det er et mareridt, som jeg ikke kan slippe af med.«²⁶*

Denne ugerning kan jo overhovedet ikke gøres god ved ord. Selvom mange mennesker, stillet overfor sådan en pervers-sadistisk handling, ville tendere til had, så reagerede Mircos forældre helt unaturligt. Videre skrev de: *»[...] Det var en anspændt og deprimerende tid. Men som familie har vi fra første dag af aldrig følt os alene, fordi vi ganske nøje vidste: Alt, hvad Gud gør, er fuldkomment, og hvad Herren siger er utvivlsom sandhed.«²⁷*

Selvom det var den barske sandhed, at deres »lille skælm« ikke mere ville komme til dem, så havde den nagende uvished en ende. De kunne i deres tillid til Gud sige, at Han ville gøre alt godt! Efter at deres søns morder var blevet fundet, skrev de:

»[...] Nu, d. 26. januar 2011, er det en meget hård dag for os. En mistænkt er blevet anholdt og Mirco er blevet fundet. Hvor rystende og grusomt, vores solskin, Mirco, kommer ikke tilbage.

Han gav sit liv for et voksent menneske, der ville have luft for sit arbejdspress og stress.

Vi, som familie, tror, at for dette pres og for alle vores bekymringer og synder døde en anden ung mand for mange år siden: Hans navn er Jesus!»³²

For ikke så lang tid siden sagde Mirco's far i et interview til Welt online: »Hvis jeg kun ville følge min menneskelige natur, ville jeg bare kræve 'lige for lige'. Men at dræbe den morder, ville ikke give mig fred; at tilgive ham derimod ville. Hvorvidt han udover sin fængselsstraf en dag også skal aflægge regnskab, det overlader jeg til Gud. Han alene kan bedømme et menneskes værd. Det befrier mig ubeskriveligt, at overgive beslutningen til Gud.«²⁸

Man kan jo betragte en sådan omgang med lidelse som menneskelig storsindethed, men det er meget mere end som så: Det er en helt ukendt, »unaturlig« kærlighed. Hvordan håndterer vi eksistentiel lidelse? Jesus giver håb!

Hans kærlighed ophører aldrig. (jfr. 1. Korinterbrev kap. 13, vers 8).

CITATER

Store mænds sidste ord

Tryghed eller angst? Kristne udviser et bemærkelsesværdigt håb, selv i deres dødsøjeblik. Her er nogle ord fra store mænd i deres allersidste stund:

Kaiser Augustus:

»Klarede jeg min rolle godt? Nuvel, så giv mig bifald, for komedien er slut.«²⁹

Paul von Hindenburg (1847-1934) bød døden velkommen. Efter at han havde søgt trøst i Bibelen, sagde han til lægen:

»Og nu kan de sige til Freund Hein^{b)}, at han kan komme ind i værelset.«³⁰

Winston Churchill, den store britiske statsmand, havde allerede inden sin bortgang beskæftiget sig med emnet døden. På sin 75. fødselsdag udtalte han:

»I am ready to meet my Maker. Whether my Maker is prepared for the ordeal of meeting me is another matter.«

b) »Freund Hein« er en allegorisk betegnelse på tysk – en art personificering af døden.

»Jeg er parat til at møde min Skaber. Om Skaberen er parat til den prøvelse, det er at møde mig, er en anden sag.«³¹

Den store spotter, **Heinrich Heine**, var senere i sit liv angrende. I slutningsordet i hans digtsamling 'Romancero' (30.09.1851) skrev han:

»Når man ligger på sit dødsleje, bliver man meget følsom og ønsker at have fred med Gud og verden. [...] Digte, der bare havde færten af utroskab overfor Gud, har jeg med ængstelig iver brændt. Det er bedre, at disse vers brænder, end at versemageren gør det. [...] Jeg er, som den fortabte søn, vendt tilbage til Gud, efter at jeg i lang tid har røgtet svin blandt Hegelianerne ...«

På sit dødsleje d. 17. februar 1856 skulle han have sagt: »Gud vil tilgive mig. Det er Hans bestilling.«, før han lukkede øjnene for altid.³²

Jesu sidste ord:

»Det er fuldbragt!«³³

Den første kristne martyr, Stefanus:

»Herre Jesus, tag imod min ånd og tilregn dem ikke denne skyld!«³⁴

Charles T. Studd (Grundlægger af missionselskabet ›Worldwide Evangelisation for Christ‹). Efter et liv

med mange afsavn, men så meget desto mere åndeligt beriget, døde han i hjertet af Afrika. Hans sidste nedskrevne ord var:

»Halleluja«, – og hans sidste ord med læberne var ligeledes

»Halleluja«.

Derefter sov han med et strålende ansigt ind.³⁵

Vores jord har oplevet mange mennesker, der er blevet skrevet historie på den, og alle mennesker (undtagen Jesus) er vendt tilbage til den og selv blevet til jord. Alle mennesker er vel enige om, at deres død er uomgængelig, og at den som en mur afgrænser vores lille, korte liv.

Af disse mænds sidste ord, mænd, som skrev historie og styrede tænkningen i tidligere tider, – bliver det tydeligt, at døden relativiserer deres jordiske liv. Døden så de komme mod sig enten fulde af angst eller med tillid. Dette afhænger i dén grad af, hvordan deres forhold til deres Skaber var. Derfor kunne Jesus eller Stefanus endda også tale tilgivende ord til deres bødler. Hvordan har du og jeg det, når vi skal dø?

Thomas Graumann: Selvom hans familie døde i Hitlers gaskamre, kunne han tilgive

I 1939, i sit hjemland Tjekkiet, nåede han det allersidste tog og undgik dermed Holocaust. Thomas Graumann var bare 8 år. Han havde ikke andet end en kuffert og et skilt med nummeret 652 om halsen.³⁶ Thomas Graumann var et af de sidste børn, der blev reddet af Nicholas Wintons barnetogs-aktion.³⁷

Håbet om efter kort tid at kunne vende hjem til sin mor, sin far og sine søskende blev desværre ikke opfyldt. Han voksede i stedet op i det »fremmedartede« Skotland under stadig uvished om sin families skæbne. Til sidst skulle han stå overfor den frygtelige sandhed: Han var den eneste overlevende i sin jødiske familie – alle andre var dræbt af nazisterne. Han undersøgte nøje, til hvilken af de omliggende kz-lejre hvert enkelt familiemedlem var ble-

vet deporteret og dræbt – hans mor, hans lillebror, som egentlig skulle have fulgt efter ham i det næste tog, og resten af hans familie. Hans far, som nazisterne ellers værdsatte som skomager, der lavede gode militærstøvler, havde de drevet til selvmord.

Hvordan håndterer man disse forfærdelige omstændigheder? Hvordan ser du på det? Kan du forestille dig, at det nogensinde skulle være muligt at blive fri for bitterhed og had?

Ved et møde i Denver med nogle af sine lidelsesfæller kunne Thomas Graumann fastslå, at alle endnu i dag var forfaldne til bitterhed.

Mange havde endog brug for vedvarende psykologisk bistand, for at kunne holde den næste uge ud. Selv havde han imidlertid forlængst overvundet smerten. I dag forklarer han årsagen dertil med det udtryk, at han blev frelst to gange: Første gang fra nazisterne i Det Tredje Rige takket være Nicholas Winton, og anden gang fra det evige helvede gennem sin Herre Jesus Kristus, Hvem han lærte at kende gennem sin kristne stedmor i Skotland. Ganske vist var det en hård kamp, der bestod i at bede, bede og atter bede for nazisterne, indtil han endelig kunne tilgive, og denne tilgivelse borttog al bitterhed. Dermed efterlevede han Jesu bud, hvis virkeliggørelse ligger fjernt fra vi menneskers naturlige væsen og tankegang: »Men til jer, som hører mig, siger jeg: Elsk jeres fjender, gør godt mod dem, der hader jer. Velsign dem, der forbander jer, bed for dem, der mishandler jer.« (Lukas-evangeliet kap. 6, vers 27-28).

På denne måde er Thomas Graumann et levende eksempel på, at Gud kan virke i et menneske.

Og ikke kun dette, at han kunne tilgive, nej, hans glæde ved evangeliet drev ham til Filippinerne, hvor han lærte mennesker at læse og skrive, så de kunne forstå det glædelige budskab.

FINDES DER ET LIV EFTER MODERLIVET?

I maven på en gravid kvinde fandt en ivrig diskussion mellem tvillinger sted.

Den første baby begyndte med at sige: »Tror du egentlig på et liv efter fødslen?

Den anden baby svarede ud fra sin overbevisning: »Ja, naturligvis. Vores liv her er blot tænkt som en vækstperiode, hvor vi forbereder os til livet efter fødslen, så vi er stærke nok til det, der venter os.«

Den første baby: »Vås! Sådan noget findes jo ikke! Hvordan skulle det dog overhovedet se ud – et liv efter fødslen?«

Anden baby: »Det véd jeg heller ikke. Måske vil vi kunne gå omkring og spise med

munden.«

Første baby: »Vrøv! Gå omkring – det holder da slet ikke. Og at spise med munden – hvilken mærkværdig forestilling. Vi har jo navlestrengen, som ernærer os.«

Anden baby: »Jo, jo, der er et liv efter fødslen. Alt bliver bare en smule anderledes end det er her i livmoderen.«

Første baby: »Der er jo aldrig kommet nogen tilbage fra >efter fødslen<. Alt er forbi med fødslen. Livet er jo, som du kan se, en plage og mørkt!!«

Endnu i dag, i en høj alder, opmuntrer han unge mennesker i forskellige lande med foredrag om sit liv. Hans ord vidner om en mand, der har fundet en dyb fred, når han siger: »Jesus har så meget at give i dette liv, og alt til det kommende.«

Anden baby: »Selvom jeg ikke præcist véd, hvordan livet efter fødslen ser ud, så er jeg dog sikker på, at vi kommer til at se vores mor, og hun vil sørge for os.«

Første baby: »Mor!? ... Du tror på en mor? Sig mig venligst, hvor hun er!«

Anden baby: »Her, overalt rundt om os. Vi er til og lever i hende, af hende og gennem

hende. Uden hende kunne vi slet ikke være til.«

Første baby: »Æv! Jeg har aldrig set noget til en mor, altså findes hun heller ikke!«

Anden baby: »Jo! Af og til, når vi er helt stille, kan jeg høre hende synge. Eller føle hende, når hun kærtegner os. Jeg er helt overbevist om, at vores virkelige liv først begynder efter fødslen.«

Ateismen udspringer ikke af den moderne naturvidenskab, men af filosofien

Mange mener, at ateismen fødtes af den moderne naturvidenskab. Dette stemmer ikke. Mange videnskabsmænd begyndte først at undersøge naturens lovmæssigheder og fænomener, fordi de troede på noget højere, som handlede efter logikkens grundregler, og som havde »organiseret«
verden.³⁹ En engelsk astronom udtalte sig om dette:

»Den moderne fysik fører os nødvendigvis hen til Gud og ikke væk fra ham. Ingen af opfinderne af ateismen var naturvidenskabsmænd. De var alle middelmådige filosoffer.«⁴⁰

Arthur Stanley Eddington, 1882-1944,
engelsk astronom.

Idéhistoriens ophavsmænd til ateismen var ikke naturvidenskabsmænd, men oplysningsfilosoffer. Udbredelsen af ateismen til samfundet skete heller ikke gennem videnskabelige publikationer, men derimod gennem den franske revolution. Også senere i det 19. og 20. århundrede materialiserede ateismen sig i marxismen, eksistentialismen og den analytiske filosofi.

Disse kendsgerninger modsiger den gængse mening, at det var naturvidenskaben, der undfangede og fødte ateismen. Mange naturvidenskabsmænd er af den opfattelse, at den orden, universet udtrykker helt ned til celleniveau ikke kan være et produkt af tilfældige biokemiske reaktioner.

Vær derfor varsom med at hævde, at du er videnskabeligt orienteret og derfor ikke tror på Gud. Det vil snarere være et udtryk for, at du beskæftiger dig overfladisk med videnskaben.

Selv Jesu fjender vidner om overnaturlige kræfter

Jesus gjorde utallige undere, som dog af mange - ikke mindst kristelige teologer selv - betvivles. Beretningerne i Bibelen rækker lige fra helbredelsen af syge til opvækkelser af døde. Her henvises der til at underne er opdigtede fabler, som man senere har fundet på.

Mærkeligt er det dog, at selv Jesu fjender bekræfter, at Han udrettede uhørte undere. En stor del af jøderne i Jesu samtid anså ham for at være en forfører og gudsbespotter. For de jødiske magthavere var Han en stor trussel. Den jødiske Talmud, som er det betydeligste oldjødiske skrift næst efter Toraen (og er en kommentar til og fortolkning af denne), anklager Jesus for at praktisere hekseri.³⁸ Jesu fjender slår det altså fast, at han gjorde undere.

Også i evangelierne læser vi, at Jesu fjender tilskriver hans overnaturlige kraft onde magter (se f.eks. Lukas-evangeliet kap. 11, vers 15 og Johannes-

evangeliet kap. 8, vers 48). Det springer i øjnene, at Jesu fjender aldrig bestred, at han virkede undere. De hævdede så meget des mere, at han gjorde sine undere gennem en djævelsk magt.

Set fra historikernes synsfelt, holder beretningerne om en undergører ligeledes stik, idet ikke kun venner, men også fjender bekræfter dem. At det skulle være venner, der havde opdigtet underne for at tilskrive Jesus heltestatus, er derfor højst usandsynligt.

ERFARET

Monika: Befriet fra mørkets magter

Som ung flygtede hun fra vold og seksuelt misbrug i sin familie ind i alkohol- og stofmisbrug. Til sidst havde hun udviklet sig til et uhyre ligesom sin far. I troen på Gud erfarede hun for første gang kærlighed og tilgivelse.⁴¹

Jeg havde en beskyttet barndom hos min tante. Da mine forældre tog min bror Bernd og mig hjem

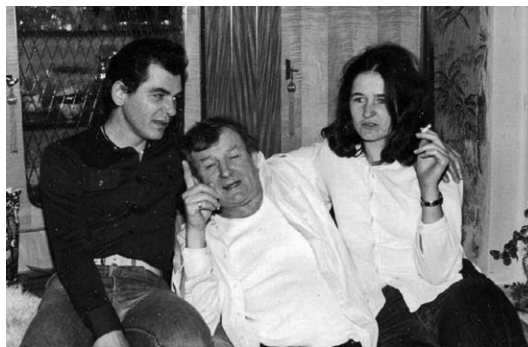
til sig, var jeg lykkelig over endelig at være hjemme igen, men det var en fejltagelse. Min far var fuld hver weekend, og han slog med en uhyrlig aggression ned på alt, hvad der bevægede sig. Min mor kunne ikke se virkeligheden i øjnene. Bernd og jeg løb med dødsangst væk og gemte os – for det meste bag ved huset.

Politiet sagde: »Familieanliggender vedkommer ikke os.«

Senere begyndte min far, når han var fuld, at misbruge mig seksuelt. Da det gik op for min mor, gav hun mig skylden og ville sende mig på et børnehjem. Jeg mistede efterhånden tilliden til alle mennesker, undtagen til min bror, Bernd. Som 14-årig besluttede jeg at gøre ende på mit liv. Jeg følte mig forladt af alle, foragtet, slået, misbrugt, skubbet væk. Jeg indtog 40 Valium-piller. Efter tre døgn søvn vendte jeg atter tilbage til denne forhadte verden.

Jeg løb flere gange væk hjemmefra, men politiet bragte mig tilbage til mit hjem. Alkohol og hash blev til et dagligt behov for mig. Med min ven levede jeg et vildt liv. Men meget hurtigt havde vi ikke flere penge, og der var ingen anden udvej end at vende hjemad igen. Derhjemme skulle jeg pakke mine ting for at flytte væk. Jeg tog til München og kom i lære i et gartneri. Men jeg slap ikke min gamle livsstil. Vi mødtes på diskoteket, røg hash og drak umådeligt meget.

Min bedste veninde, Grit, fik mig med på Ritalin. Vi arbejdede som rengøringsassistenter på et hotel.

Vores løn blev brugt på stoffer. Men vi havde planer om at bryde ind i et apotek, hvilket vi også gjorde en stormfuld november nat. Ingen bemærkede det øjensynligt, da ruden i udstillingsvinduet støjende splintredes. Vi tømte giftskabet helt, men efter to uger var alt brugt op. Hotelledelsen blev klar over vore stofmisbrugs-fester og vi blev fyret. Jeg boede flere forskellige steder. Min trang til stoffer blev finansieret ved at deale.

Snart havde jeg brug for stoffer for overhovedet at kunne agere normalt. Når jeg kom på afvænningskur var det helt uudholdeligt for mig. Som følge af en forfalsket recept blev jeg idømt tre års prøvetid. Min kontaktperson under prøvetiden formidlede atter en læreplads, som jeg – mit kaotiske liv til trods – blev i lige til dens afslutning. Jeg havde fundet en læge, der med regelmæssige mellemrum udskrev metadon til mig. Jeg indtog fra tid til anden stoffet under mit

arbejde, hvilket ikke blev overset af min chef, hvorfor jeg efter svendeprøven måtte gå.

Så kom heroinen. Jeg havde dagligt brug for et gram. Derfor solgte jeg også min krop. Jeg havde ikke den mindste smule selvværd mere, men jeg hadede mig selv for det, jeg gjorde. Min klike var blevet til et kobbelt af hyæner. Alle gik bag om ryggen på hinanden. Jeg havde meget smertefulde bylder på hånden, som jeg også kunne føle, selvom jeg tog stoffer. Det var kun med stort besvær, at jeg endnu fandt vener i benene eller andre steder på kroppen, hvor jeg kunne sprøjte mig. Så sendte retten mig i en ni måneders terapi. Det var allerede mit andet behandlingsforløb. Dette betød: Smarter i alle lemmer, svedeture, tynd mave, kulderystelser, depressioner. Efter en uge var det værste overstået, men jeg forblev psykisk afhængig, kunne ikke sove

eller også drømte jeg om, hvordan jeg gav mig selv et skud.

Hård terapi

Under behandlingsforløbet skulle jeg bearbejde hele min barndom. Det var frygteligt at se for længst fortrængte følelser i øjnene igen. Da jeg sammen med ni andre patienter blev anbragt i et bofællesskab, faldt vi alle straks tilbage i den gamle afhængighed. Terapien havde skadet mig mere, end den havde gavnnet. Men jeg havde fundet en ny ven dér. Vi flyttede sammen til Reutlingen ind i et skønt lille hus.

Vi ville flygte fra alt, og bare dyrke vores forhold. I virkeligheden snød han mig. Så forlod jeg ham og vendte tilbage til min gamle tilværelse.

Jeg vågnede op og så fem læger i grønne kitler stå omkring mig. »Træk vejret! Træk vejret! Ja, igen!«. Jeg blev atter bevidstløs, men genoplivningen var lykkedes. Jeg havde taget mig et skud på toilettet i et diskotek og må have knaldet hovedet imod kummen. Så lå jeg på intensivafdelingen. Jeg skulle åbenbart endnu ikke dø. Efter tre dage hev jeg alle slanger og ledninger af mig, stod op og forlod sygehuset for atter at skaffe stoffer.

Hjemme i Reutlingen stødte jeg igen på en mand og giftede mig sågar med ham. Det havde intet med kærlighed at gøre, det var jeg simpelthen ikke i stand til. Han var fraskilt og alkoholiker. Først drak vi sammen, så tog vi stoffer. Vi skaffede os nye forsyninger ved at bryde ind i apoteker. Da vi vendte hjem efter

et indbrud i et apotek, ventede politiet allerede på os. Efter fire uger i fængslet havde jeg nået bunden. Jeg var 25 år og psykisk såvel som fysisk et vrage. Foran mig lå endnu to år i fængsel. I min fortvivlelse bad jeg. Hvis dog bare celledøren ville åbne sig! Retten besluttede at benåde mig, under betingelsen af, at jeg gennemførte en 18 måneders behandling.

Under terapien lærte jeg mig selv bedre at kende. Jeg kunne atter tillade følelser og blev mere stabil, havde en struktur i hverdagen. På det tidspunkt traf jeg også min nuværende mand. Jeg flyttede sammen med ham i Reutlingen og fik atter en læreplads. Vi giftede os og tog sammen på ferie i Italien. Jeg var i højt humør. Vores første barn kom til verden. Nu havde jeg en familie, og alt lod til at være godt. Men i dybet af mit indre var jeg stadig utilfreds. Hvorfor kunne hullet i mit hjerte ikke blive fyldt op? Trangen til stoffer vågnede atter og blev stærkere end nogen-sinde før.

Vi fik endnu to børn, som også var sunde og raske. Men det afholdt mig ikke fra at udnytte enhver mulighed for at drikke mig fuld. Jeg tænkte: *»Som tidligere junkie, kan alkoholen ikke gøre mig noget. Jeg er hævet over det.«* Det skete tit, at jeg tømte en flaske vodka og så tog afsted f.eks. til München. Jeg var atter *»på vognen«* – ikke på samme måde som før – men endnu værre. Nu flygtede jeg med alkohol og kodein (et opiat) fra virkeligheden. Intet holdt mig tilbage i huset. Bare væk fra mand og børn, jeg holdt det simpelthen ikke ud. Først efter et par dage, kom

længslen efter min familie atter op i mig, og jeg lod mig blive kørt hjem – for det meste af en eller anden fremmed mand.

Jeg angrede alt, skammede mig og svor, at det aldrig skulle ske igen. Men det magtede jeg ikke. Jeg var nu en næsten 40 år gammel gift kvinde, men ikke i stand til at tage ansvar. Folkene i landsbyen pegede fingre ad mig. Mine børn måtte ikke tage venner med hjem til sig – jeg kunne jo ligge fuld et eller andet sted. Min mand var rådvild, børnene var uendeligt kede af det.

Jeg følte mig aldeles frastødende: *»Du er jo afskyelig, et uhyre!«* Det samme uhyre, som min far – det havde jeg ikke troet muligt. Jeg skaffede mig 30 sovepiller, skyllede dem ned med et par øl og lagde mig på sofaen. Men jeg blev fundet i rette tid (inden det var for sent). Min mand stod ved mig, selvom

han led mere end jeg. Han var fuld af håbet om, at det nu ville gå fremad med mig. Men jeg drak videre. Min mand kunne se det på mig, men talte ikke med mig om det. Jeg kunne slet ikke udholde hans kærlighed, fordi den viste mig, hvor langt ud jeg var kommet. Vi skændtes konstant.

Nu som før var jeg i kontakt med min bror, Bernd. En dag modtog jeg et kort fra ham: »*Moni, vi kæmper ikke mod kød og blod, men mod mørkets magter – Efe-serbrevet, kapitel 6, vers 12.*« Sådan noget havde jeg aldrig hørt før, men det syntes at ramme plet i mig. Hvordan kunne det ellers forklares, at samtlige forsøg på at komme ud af misbruget, mislykkedes? Der

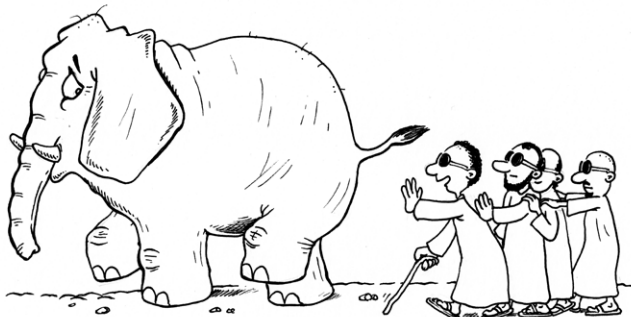
hjalp hverken terapi eller god rådgivning, heller ikke et intakt socialt miljø – som jeg jo ellers i mellemtiden havde fået – ingen kærlighed fra mennesker. Der var noget om snakken.

Sidste håb

Min bror opgav mig ikke så let. Han havde selv været afhængig af stoffer i 25 år og vidste, hvad der var galt med mig. I det næste brev skrev han, at han nu havde 9 måneders behandling bag sig og nu var »clean«, fordi han troede på Jesus Kristus. Utroligt! Jeg tænkte: »Når han har klaret det med denne Jesus, så kunne det måske også være noget for mig.« Jeg

ELEFANTEN ⁴²

Der var en gang fire videnskabsmænd, som alle var blinde. Disse blev af deres konge sendt af sted på en rejse for at finde ud af, hvad en elefant er. De blinde mænd rejste til Indien. Dér blev de af hjælp-somme folk ført hen til en elefant.

Så stod de rundt om elefanten og forsøgte at danne sig et billede af dyret ved at føle sig frem. Da de kom tilbage til kongen, skulle de så berette ham om elefanten.

troede allerede på en eller anden højere magt, men intet konkret.

I en evangelisk frikirke Sindelfingen talte forkyn-
deren om Maria og Martha (Lukas-evangeliet Kapi-
tel 10, vers 38-42). Tårerne vædede op i mig. Jesus
siger: »*Martha, Martha, du gør dig bekymringer og er
uroilig for mange ting, men ét er nødvendigt. Maria har
valgt den gode del, og den skal ikke tages fra hende.*«
>Jesus< – var min tanke – >elsker mig, mig ødelagte
stofvrag!< Jeg kunne simpelthen ikke fatte det. Så
bad jeg til denne ukendte: »*Hvis du findes, så hjælp
mig ud af denne totalt håbløse situation. Du er mit aller-
sidste håb.*«

Den første videnskabsmand havde stået foran elefanten. Han havde følt dyrets snabel. Han hævdede, at det drejede sig om en lang arm.

Den anden videnskabsmand havde stået ved siden af elefantens

Det fandt sted for 20 år siden, og jeg blev ikke skuffet. Jeg fik adressen på Blå Kors, som er en hjælpeorganisation for misbrugere, i Biberach. Der, under en gudstjeneste, overgav jeg mit liv til Jesus. Jeg indså, at Jesus blev naglet til korset for mine afskyelige handlinger, og at Han gjorde dette af lutter kærlighed til mig, og at kun Han kan tilgive synder. Og jeg bekendte min skyld. Hvilken befrielse! Hvilken glæde! At være modtaget, at være tryk, at være elsket – alt det havde jeg forgæves ledt efter i denne verden. Også mellem min mand og jeg stod min skyld. Men Jesus har fyldt mit hjerte. Endelig var jeg hjemme.

hoved og sagde derfor: »Nej, en elefant er nærmere som en stor vifte.«

Den tredje mand havde siddet ved ét af elefantens ben. Han sagde: »Nej, en elefant er som en tyk søjle.«

Den fjerde havde stået bagved elefanten og sagde: »Ærlig talt synes jeg, en elefant er som et reb med en lille hårdusk på.« Han havde følt elefantens hale.

Efter at have videregivet disse modsigende oplysninger var videnskabsmændene bange for at kongen ville blive vred på dem, da de jo ikke kunne forklare, hvad en elefant virkelig er.

Men kongen, der var vis, lo, og sagde: »Jeg takker Jer, for nu ved jeg, hvad en elefant er: En elefant er et dyr med en snabel, som ligner en lang arm, med ører, der er som store vifter, med ben, der er som store søjler, og med en hale, der er som en snor med lidt hår for enden.

Videnskabsmændene skammede sig, fordi de indså, at hver af dem kun havde følt sig frem til en del af elefanten og meget hurtigt havde været tilfredse hver især med deres eget resultat.

En missionær forklarer: Hvorfor Bibelen har ret

Den vidt berejste og højtuddannede læge og kinamissionær Hudson Taylor blev af nogle kritiske studenter spurgt ud om sin enfoldige omgang med Bibelen. Han svarede:

»Mine herrer, hvis De i morgen vil køre hjem med toget, så slår De op i køreplanen. Deri står Deres tog, som afgår til et bestemt tidspunkt. Hvad gør De nu? Gransker De planen for at se, om den har historisk pålidelighed? Spørger De efter, om der blot er tale om et litterært tillæg af en overinspektør? Spørger De efter, om planen gælder for altid? Bestemt ikke, mine herrer. De går til banegården. De finder Deres tog. De når til Deres mål. Således gør jeg med Bibelen. Jeg tager dens anvisninger og løfter alvorligt og mærker: Sådan går det, sådan kan man komme fremad. Sådan kommer man til målet.«⁴³

Lige siden har jeg ikke drukket en dråbe alkohol og ikke indtaget noget opiumlignende smertemiddel. Jeg deltog i hver søndagstime ved Blå Kors, og den ugentlige bibellæsning berigede mit liv. I 2000 færdiggjorde jeg min uddannelse som frivillig hjælper for stofmisbrugere. I 2006 lod jeg mig døbe og dannede med hjælp fra Blå Kors en selvhjælpsgruppe. Jeg arbejdede hårdt – i Blå Kors og i min familie.

Vi byggede et hus. I 2005 var to af mine børn ofre for en alvorlig trafikulykke. Af Guds nåde er alle skader helede uden varige mén.

Ikke alt var idel solskin. Én i vores familie havde misbrugt mine døtre seksuelt, uden at jeg havde lagt mærke til det. Da det kom frem, ville jeg atter gribe til flasken – og det ikke kun én gang. Men nu kunne jeg klamre mig til Jesus, som altid har bevaret og beskyttet mig. I Salmernes Bog kap. 55, vers 23, står der: *»Kast din byrde på Herren, så vil han sørge for dig. I al evighed lader han ikke den retfærdige vakle.»* Det har jeg taget bogstaveligt. Jeg er nu over 60 år, og det er et under, at jeg er blevet så gammel. Af Guds nåde er jeg det, jeg er. Det familiemedlem, der havde misbrugt mine døtre, har fundet frem til troen på Jesus Kristus. For hos Gud er der ikke personsanselse. *»Kom, lad os gå i rette med hinanden, siger Herren. Er jeres synder som skarlagan, kan de blive hvide som sne; er de røde som purpur, kan de blive som uld.»* (Esajas' Bog, kapitel 1, vers 18).

Kristne har et håb, der rækker ud over denne verden

Kristne får lov at tale anderledes om døden end andre mennesker. De har håb for verden og ikke kun det, de har håb for et liv efter den. Men hvad er vel det håb værd, hvis det ikke vedvarende prægede vores liv?

Dietrich Bonhoeffer – »pastor, martyr, profet og spion«⁴⁴ i nazitiden – var sådan et menneske, hvis liv beretter en utrolig historie. Hans vidnesbyrd har begejstret millioner, hans liv er blevet filmatiseret, og hans tekster vidner om en enestående dybdeskarpthed.

Hans salme »Von guten Mächten wunderbar geborgen« (Underfuldt beskyttet af gode magter⁴⁵) bliver sunget endnu i dag under tusindvis gudstjenester (de følgende strofer er kun et uddrag):

Von guten Mächten treu und still umgeben
(trofast og stille omsluttet af gode magter)
behütet und getröstet wunderbar
(underfuldt beskyttet og trøstet)
so will ich diese Tage mit euch leben
(således vil Jeg leve disse dage med jer)
und mit euch gehen in ein neues Jahr
(og gå med jer ind i det nye år).

Omkvæd:

Von guten Mächten wunderbar geborgen
(Underfuldt beskyttet af gode Magter)
erwarten wir getrost, was kommen mag.
(venter vi trøst, hvad der end måtte komme)
Gott ist mit uns am Abend und am Morgen
(Gud er med os om aftenen og morgenen)
und ganz gewiss an jedem neuen Tag.
(og helt sikkert i hver ny dag)

I et andet af versene, siger Bonhoeffer:
Und reichst Du uns den schweren Kelch,
den bittern
(Og rækker du os den svære og bitre skål)
des Leids gefüllt bis and den höchsten Rand,
(af lidelse, fyldt til den højeste rand)
so nehmen wir ihn dankbar ohne Zittern
(så tager vi den taknemmeligt og uden rysten)
aus Deiner guten und geliebten Hand.
(af din gode og elskede hånd)

En mand, som kan skrive sådanne ord, er det sandelig værd at lytte til. Ikke mindst fordi han nedskrev dem i en celle, hvor han ventede på sin død. Han døde i kz-lejren Flossenbürg.

I 1933 holdt han i London en prædiken, det var »evigheds søndagen« i det år, da Hitler allerede rasede i Tyskland. Han sagde om døden:

»Om vi er unge eller gamle, det gør ingen forskel. Hvad er de 20, 30 eller 50 år for Gud? Og hvem ved vel, hvor tæt han er på målet? Både gamle og unge

bør tænke på, at livet først begynder, når det slutter her, at alt kun er et forspil bag det lukkede forhæng. Hvorfor er vi så angst for at tænke på døden? ... Døden er jo kun frygtelig for den, der har angst, og som frygter den. Døden er ikke ustyrlig og skrækelig, hvis vi bare er stille og holder os til Guds Ord. Døden er ikke bitter, hvis vi ikke er forbitrede. [...] døden lokker med himmellængsel, når bare vi ved, at det er porten til hjemlandet, til glædesslottet, til det evige fredsrige.

... Hvem ved, om det at dø er noget skrækkeligt? Hvem ved, om ikke menneskers ængstelser og nød blot er en rysten og gysen før den herligste og saligste begivenhed i verden? ... Døden er et helvede og en mørk nat og kulde, hvis ikke vores tro forvandler den. Men det er jo det vidunderlige, at vi kan forvandle døden.«⁵¹

Det forholder sig ikke sådan, at han bare talte om noget, uden selv at stå ved sine ord. Kort før han døde, sagde han: »Dette er afslutningen – for mig (dog) livets begyndelse.«⁴⁶ Så gik han modig og fatet til galgen.

Døden hører til livet, således et ordsprog. Men den depressive venten på døden opdager kun de, der ikke ved, hvad der kommer bagefter. Hvad sker der, når du står foran døden, når alt, som holdt dig i live, falder fra hinanden, når du véd, at nu skal du dø? Kan du med Paulus og Bonhoeffer sige: »Død, hvor er din sejr?« Er du »underfuldt beskyttet af gode magter?«

Den saglige videnskabsmand, må ikke være en tvivler om Gud⁴⁷

Det er berømte videnskabsmænd som Albert Einstein, Max Planck og Ernest Rutherford, som på ingen måde anså videnskaben som en hindring for troen på Gud. Snarere som noget, der fører til tro.

»Der er ikke det ringeste bevis for den hypotese, at livet begyndte i en organisk suppe her på jorden. [...] Hvorfor svælger biologer så i ubegrundede fantasier, idet de benægter, hvad der er åbenlyst: at de 200.000 aminosyre-kæder og dermed livet selv ikke er opstået ved et tilfælde.«⁴⁸

Fred Hoyle, 1915-2001, britisk astronom og matematiker

»Vi befinder os i en situation som et lille barn, der træder ind i et kæmpe bibliotek, som er fyldt med mange bøger på forskellige sprog. Barnet ved, at der er nogen, der har skrevet

bøgerne. Men det ved ikke, hvordan dette skete. Barnet forstår ikke de sprog, bøgerne er skrevet på. Det fornemmer vagt en mystisk orden i bøgernes rækkefølge, men ved ikke, hvad den er. Dette er, efter min mening, den stilling selv det mest intelligente menneske indtager overfor Gud. Vi ser et univers, som er sammensat på en vidunderlig måde, og som adlyder bestemte love, men disse forstår vi kun antydningvis. Vores begrænsede forstand kan ikke fatte de mystiske kræfter, som får konstellationerne i bevægelse.«⁴⁹

Albert Einstein, 1879-1955, teoretisk fysiker, grundlægger af relativitetsteorien

»For enhver dybere naturforsker må en vis religiøs følelse være nærliggende, fordi han umuligt kan forestille sig, at de uhørt fine sammenhænge, som han observerer, for første gang skulle være tænkt af ham. I vores ubegribelige univers åbenbarer en grænseløst overlegen fornuft sig.«⁵⁰

Albert Einstein

»Hvor vi end vender vort blik, og hvor langt vi end kan se, så finder vi intetsteds en modsigelse mellem religion og naturvidenskab, meget snarere derimod på de afgørende punkter fuldstændig overensstemmelse. Religion og naturvidenskab udelukker ikke hinanden,

således som mange frygtsomt tror, nej, de supplerer og betinger hinanden. For det troende menneske står Gud ved begyndelsen, for videnskabsmanden ved slutningen af al tænkning.«⁵¹

Max Planck, 1858–1947. En af kvantefysikkens pionerer

»Der findes en lov, som har den ejendommelighed, at den på et meningsfuldt spørgsmål om et hvilket som helst naturligt forløb giver et éntydigt svar; denne lov besidder, så vidt vi kan se, eksakt gyldighed ligesom energiprincippet – også i den nyeste fysik. Hvad vi imidlertid må anse for at være det allerstørste under, er den kendsgerning, at den mest korrekte formulering af denne lov hos enhver, der ikke er forudindtaget, giver indtrykket af, at naturen er styret af en fornuftsbestemt, formålsrettet vilje.«⁵²

Max Planck

»Jo mere vi trænger ind i naturkræfternes harmoniske virke, desto mere føler vi anledning til ydmyg beskedenhed [...] desto højere bliver vores beundring af den uendelige, ordnende visdom, som gennemtrænger hele skaberværket.«⁵¹

Werner von Siemens, 1816–1892, opfinder og industrimand

»Enhver grundig undersøgelse af naturen fører til gudserkendelse ... Om man ikke vidste det før, så måtte man lære det her, at vi intet er overfor Gud, men kun noget gennem Gud.«⁵²

H. C. Ørsted, 1777–1851, dansk fysiker, grundlægger af elektromagnetismen

» Den lejlighedsvis ytrede mening, at vi i rumfartens tidsalder ved så meget om naturen, så vi ikke mere har brug for at tro på Gud, kan på ingen vis retfærdiggøres. Indtil denne dag har naturvidenskaben ved hvert nyt svar opdaget mindst tre nye spørgsmål.«⁵³

Wernher von Braun, 1912–1977, raketingeniør og banebryder indenfor raketvåben og rumfart

»Det havde ikke været retfærdigt, hvis Gud ville være fremstået efter sit eget væsen, altså fuldkommen guddommelig og fuldstændig i stand til at overbevise alle mennesker. Men det havde heller ikke været retfærdigt, hvis han ville være fremstået så skjult, at han ikke ville være genkendelig for dem, der i sandhed søger ham. [...] For dem, der virkelig ønsker at se lys, er der lys nok, ligesom der er mørke for dem, der er anderledes indstillet.«⁵⁴

Blaise Pascal, 1623–1662, fransk matematiker, fysiker, litterat og kristelig filosof

Fundet af bibelske håndskrifter understøtter Bibels troværdighed

Mange mennesker bilder sig ind, at den blev anderledes nedskrevet, end den udgave vi kender i dag. Det er en populær myte, at Bibelen i løbet af århundreder blev ændret. Dette bliver dog afkræftet af de faktiske forhold.

Det første kirkekoncil fandt først sted i år 325 e.Kr.⁵⁷, da alle Bibels manuskripter for længst var tilstede (evangelierne og de andre bøger i Det Nye Testamente blev allerede forfattet i det første århundrede). Det er ikke let at forestille sig, hvordan kirken skulle have ændret Bibelen, når der foreligger håndskrifter, som blev forfattet før

»Også for den saglige videnskabsmand, der >afslører< hemmeligheden ved at være til, gælder, at han ikke må tvivle om Gud. Det er en fejlagtig opfattelse blandt lægfolk, at den videnskabeligt øvede, ved mere om det at være til end andre, og derfor også måtte være gudløs. Det forholder sig helt omvendt: Vores arbejde fører os tættere til Gud. Det får vores ærefrygt for hans gigantiske magt til at vokse overfor hvilken, vores sølle værktøjer – så vældige de også synes os her på jorden – alle på jammerlig vis forfejler.«⁵⁵

Ernest Rutherford, 1871–1937, nobelpris 1908, grundlægger af den moderne fysik

»Her ligger B. Franklins, en bogtrykkers, legeme ligesom omslaget fra en gammel bog, fra hvilken indholdet er taget ud, berøvet for sin indskrift og forgyldning – et måltid for ormene. Dog er værket selv ikke gået tabt, men som han troede, er det udgivet i en ny og skønnere udgave – gennemlæst og forbedret af forfatteren!«⁵⁶

Benjamin Franklin, 1706–1790, statsmand, forfatter, opfinder af lynaflederen, oprindelig bogtrykker. Citatet gengiver hans egen forfattede gravtekst.

det fjerde århundrede – da kristendommen blev til statsreligion – eller endda blev til kort efter Jesu død.

Dertil kommer også, at der findes mange gange flere bibelske håndskriftsfund og manuskripter end tilfældet er for fundet af andre antikke skrifter. For ca. 8 siden blev Qumran-rullerne endda online tilgængelige.⁵⁸

Cæsars »Galliske Krige« er det eneste skrift fra det første århundrede om disse krige. Uden dette skrift havde historikerne ingen optegnelser over krigen. Men selve originalskriftet eksisterer ikke mere. Der er kun ca. 100 kopier tilbage, og det ældste af dem stammer fra det 9. århundrede⁵⁹. Alligevel anses dokumenterne for at gengive historiske fakta.

For Bibelens vedkommende eksisterer der flere tusinde gammeltestamentlige håndskrifter, mange af dem stammer fra det 4. århundrede før Kristus. Der findes mere end 5000 nytestamentlige håndskrifter, af dem blev nær ved 800 forfattet før år 1000⁶⁰. Til trods for dette bliver Bibelens historiske pålidelighed betvivlet. Der er intet belæg for, at den tidlige kirke skulle have ændret den bibelske beskrivelse af Jesus. Undersøg det selv nærmere, så vil du kunne slå fast, at Bibelen er et værk, som er fremragende historisk funderet.⁶¹

LOGIK

Naturen vidner om en Skaber

Bibelen skildrer følgende verdensbillede: Der findes en Skaber, og Han skabte denne verden. Baseret på denne verden får vi lov at erkende, at der findes en Skaber. I dette kredsløb er vi en del af Hans plan. Mennesket nyder den utrolige forret at få lov at opleve sin Skaber: I hans verden, i hans omgivelser, gennem andre mennesker, gennem under og skønhed. Alt dette er den musik, som Gud spiller overalt i verden. Derfor siger Bibelen som følger:

»Det, man kan vide om Gud, ligger nemlig åbent for dem; Gud har jo åbenbaret det for dem. For hans usynlige væsen, både hans evige kraft og hans guddommelighed, har kunnet ses siden verdens skabelse og kendes på hans gerninger. De har altså ingen undskyldning.«
(Romerbrevet kap. 1, vers 19-20).

De mekanismer, som vi erkender gennem videnskab, er guddommelige værktøjer, der bruges til at gøre hans melodi til menneskeheden hørbar.

Vi kan ikke ignorere denne symfonis skønhed og »diskutere Gud væk«. Vi er uden undskyldning.

»Men spørg dog dyrene, lad dem belære dig, spørg himlens fugle, de kan give dig svar, eller jordens buske, lad dem belære dig, havets fisk kan give dig besked. Hvem af alle dem er uvidende om, at Herrens hånd har skabt det hele? Alle menneskers liv har han i sin hånd, alt levendes livsånde. Sådan prøver øret ordene, ligesom ganen smager på maden.« (Jobs Bog kap. 12, vers 7-11).

ERFARET

En helt almindelig dansker oplever Guds forvandling

Dette er historien om hvordan en helt almindelig mand blev forvandlet til et vidnesbyrd om, hvad den eneste sande Gud kan gøre i et menneskes liv.

I mellem så mange andre mennesker valgte Gud mig, en stille og genert fyr fra Esbjerg, som var

vokset op i kirken, men som bestemt ikke brød sig om at tale med andre om Gud. En fyr, som hele sit liv havde længtes efter at vide sig accepteret og elsket af sin far og mor og sine venner og egentlig bare ønskede at få lov til at være den, han var skabt til at være.

Jeg blev født og voksede op i en kristen familie, så jeg er en »andengenerationskristen«.

Jeg havde en lidt turbulent opvækst, hvad menighedsliv angår, og vi (min familie og jeg) skiftede menighed mange gange. Jeg flyttede hjemmefra, og kom på en kristen efterskole, hvor jeg lærte at være selvstændig. Endelig følte jeg, at jeg var fri og kunne leve som den, jeg var skabt til at være.

Men hvordan finder du ud af, hvem du er skabt til at være, hvis du ikke kender ham, der har skabt dig? Og hvordan finder du af, hvad meningen er med livet, hvis du ikke ved, om denne Gud er en kærlig Gud, som har gode planer med dig, eller om han bare sidder og kaster terninger i Himmelen og på den måde bestemmer, hvad der skal ske med dig, den enkelte? For så længe du ikke kender Gud, og han ikke lever i dig, er det ikke virkelighed for dig, at han elsker dig.

Men hvis du vil lære Gud at kende, må du læse i hans ord, Bibelen. Og det måtte jeg også erkende, da jeg blev sat til at lede nogle bibeltimer for teenagere. Jeg, som ikke brød sig om at tale med andre om Gud, blev sat til at tale med en lille flok teenagere om Ham. Teenagere stiller mange spørgsmål (F.eks.

Hvem er jeg? Hvad er formålet med livet? Bliver mit liv en succes?) også spørgsmål, som man måske ikke altid selv har tænkt over, selvom man er vokset op i kirken. Det er faktisk utroligt, så mange kristne møder, man kan gå til og stadig ikke kende Gud. Og det var også tilfældet med mig. Jeg kendte mange bibelvers udenad, men alligevel kendte jeg ikke rigtig Gud. Så jeg måtte læse og studere i Bibelen, for at disse unge mennesker – og ikke mindst jeg selv – kunne lære sandheden om Gud at kende. Og er der noget, Gud elsker, så er det, når vi leder efter ham, for som der står i Jeremias' Bog kap. 29, vers 13:

»Søger I mig, skal I finde mig. Når I søger mig af hele jeres hjerte, er jeg at finde, siger Herren.«

Og det gjorde Gud. Han åbnede ordet, så det blev nyt og spændende og relevant. Ja, selv Det Gamle Testamente begyndte at give mening og jeg fandt ud af, hvem Gud virkelig er, og hvem jeg er. For når vi læser i Guds ord, begynder han selv at arbejde i os og åbner vores ører og hjerte for hans ord, så han kan skabe noget helt nyt indeni os: en levende tro. Som der står i Det Nye Testamente, i Romerbrevet kap. 10, vers 17:

»Troen kommer altså af det, der høres, og det, der høres, kommer i kraft af Kristi ord.«

Så kom en dag, hvor Teen klubben var på weekend lejr. Mens jeg var helt alene på en mark og ventede

Foto: Jorinde FTS

Mennesket ved Havet – udfærdiget af billedhuggeren, maleren og grafiker Svend Wiig Hansen – er et af Esbjergs iøjnefaldende vartegn.

på, at teenagerne skulle komme forbi min post til et orienteringsløb, fik jeg uventet besøg af et par unge fiskere. De spurgte mig, hvad jeg lavede, men jeg svarede bare undvigende: »Ikke noget!« De spurgte mig igen, hvad jeg lavede derude, men jeg kunne stadig ikke svare andet end, at jeg bare var derude sammen med nogle teenagere. Ikke et ord om, at jeg ønskede at fortælle disse teenagere om Gud. Da fiskerne var gået, mindede Gud mig om det vers fra Mattæusevangeliet kap. 10, v. 32, hvor der står:

»Enhver, som kendes ved mig over for mennesker, vil jeg også kendes ved over for min Fader, som er i himlene. Men den, der fornægter mig over for mennesker, vil jeg også fornægte over for min Fader, som er i himlene.«

Dette vers brændte sig dybere og dybere ind i min samvittighed. »Ikke engang overfor et par venlige fiskere vil jeg være ved, at jeg tror på Gud«, tænkte jeg, og til sidst måtte jeg falde på mine knæ midt ude på marken. Gud viste mig, hvor tomt det var, at jeg længtes efter at leve som de ikke-troende, men alli-

gevel ikke kunne gøre det helt, og samtidig prøvede at leve et kristenliv, som heller ikke var helt. Jeg fik altså ikke noget ud af hverken det ene eller det andet. Bare tomhed. Jeg bad til Gud om, at Han måtte blive så dyrebar for mig, at jeg var villig til at slippe verden, og ellers ville jeg droppe ham helt og nyde det, som verden kunne tilbyde mig. Jeg indså, at jeg ikke kunne leve videre som før, for Gud vil ikke nøjes med at eje os halvt, han ønsker HELE vores liv.

Men var jeg villig til at slippe alt det, jeg holdt af? Jeg holdt nemlig meget af mit arbejde, og var jeg ikke på arbejde, så elskede jeg at spille fodbold flere gange i ugen og hænge ud med vennerne og flirte med de unge piger, selvom jeg var godt gift. Var jeg villig til, at der blev ændret på disse ting? Hvad havde jeg at miste? Hvilken værdi har det ærligt talt at leve et liv, hvor du prøver at narre dig selv og andre mennesker til at tro, at du er en kristen, når Gud kender dit hjerte og ved, at du ikke elsker ham? Så vil Gud jo ikke kendes ved dig den dag, du skal stå til regnskab foran ham. Så har du levet hele dit liv bare for at se godt ud overfor andre, men du ender stadig i Helvede, fordi du ikke elsker Ham, og fordi du har syndet mod Ham. Hele dit liv er fuldstændig slået fejl efter Guds målestok.

Det er Ham, der har skabt universet, og derfor er det også Ham, der har lavet reglerne for, hvad der skal til for at blive frelst. Hvis hele dit liv kun har handlet om dig selv, og hvad du har lyst til, og ikke lader Ham få lov at bestemme noget som helst, så

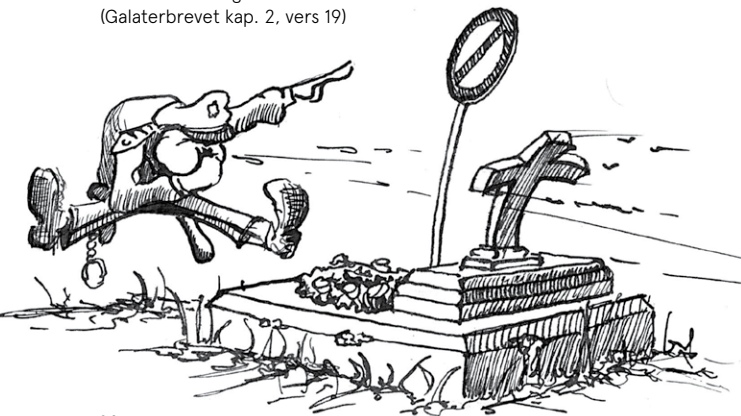
hjælper det ikke noget, at du har lavet dine egne regler for, hvad du mener, der frelser. Gud bestemmer suverænt! Hvis du ikke har Gud kær, vil det så give mening at opgive alt det, du elsker for Hans skyld? Nej! Det giver først mening, at slippe alle disse ting, når du indser, hvor højt Gud elsker dig, hvor værdifuldt det er, som Jesus har gjort for dig på korset, og hvor meget din egoisme ødelægger.

Du ved det måske ikke, men du og jeg er skyldige. Bibelen siger klart, at vi har syndet mod Gud. Gud ser ikke gennem fingre med én eneste af vore synder. Al synd fortjener straf, og straffen er en evighed uden Gud. Men Gud har vist sin store kærlighed og nåde mod os ved, at Gud sendte sin Søn til verden, for at Han skulle bære vore synder og blive straffet for vores grove og ugudelige opførsel. Guds retfærdige dom over dit og mit liv, ja, den lod Gud ramme sin eneste og elskede Søn, da Han hang på korset for din og min skyld. Han blev såret, hånet og spottet af menneskene, og Han blev pisket og straffet på grusomste vis. Jesus blev dømt til døden på korset i stedet for dig og mig. Det, Jesus gjorde på korset, har for evigt frikøbt den, der tror og sætter al sin lid til Ham, og den der tror, vil kunne stå fuldkommen foran Gud, når hele verden engang skal dømmes. Den dag, hvor du får øjnene op for det, så mister alt andet sin værdi, og du er villig til at give slip på det, du før elskede så højt og overgive dit liv helt i Hans hænder. Ligesom i den lignelse, vi læser i Mattæusevangeliet kap. 13, vers 44:

»Himmeriget ligner en skat, der lå skjult i en mark; en mand fandt den, men holdt den skjult, og i sin glæde går han hen og sælger alt, hvad han ejer, og køber den mark.«

Da først Gud og Guds ord fik værdi i mit liv, begyndte alt at forandre sig. En af de første ting, som Gud ændrede var, at jeg fik lyst til at læse og lytte til kristne taler, hvilket jeg aldrig havde haft lyst til før. Ved at lytte til Guds ord, blev det mere og mere klart for mig, hvad der var Guds vilje, og hvad der gav mening i livet. Og da tingene begyndte at give mening, så skabte det også en glæde i mit eget og andres liv. For pludselig handlede alting ikke bare om, hvad der gjorde mig glad, men meget mere om,

Af en afdød kræver politiet ikke noget. Paulus siger: »For jeg er ved loven død for loven for at leve for Gud. Jeg er korsfæstet med Kristus.« (Galaterbrevet kap. 2, vers 19)

hvad der glædede Gud og andre. Gud forandrede mig ved sin Ånd, som han har ladet bo i mig, så jeg fik omsorg for andre og en iver efter at andre også skulle lære Gud at kende. Gud alene formår denne forvandling, jeg kunne ikke selv. Ingen kan det selv. Men Gud kan! Allerede i Ezekiels Bog i Det Gamle Testamente står der i kapitel 36, vers 26:

»Jeg giver jer et nyt hjerte og en ny ånd i jeres indre. Jeg fjerner stenhjertet fra jeres krop og giver jer et hjerte af kød. Jeg giver jer min Ånd i jeres indre, så I følger mine love og omhyggeligt holder mine bud.«

Mig, der tidligere var en tøsedreng og ikke turde stå foran andre og fortælle dem om Gud, ja, mig gav Gud et helt nyt hjerte og forandrede min ånd!

Hvor jeg før havde stammet, rystet og svedt af menneskefrygt, fik jeg fred i, at Gud giver mig de rette ord til rette tid, og at det ikke længere var mig selv, der skulle forberede en masse.

Der er ingen tvivl om, at det var Gud, der forandrede mig, fordi jeg ved, hvordan jeg var før.

Men den store forandring i mit liv var ikke kun til glæde, men blev også pludselig en kæmpe udfordring. For efter så mange år, hvor jeg ikke havde været der for min kone og børn, fordi alting bare handlede om mig selv, og hvad jeg havde lyst til, så var de lige så stille på vej ud af mit liv. Og det blev ikke bedre af, at jeg, der havde været så dårligt et forbillede, pludselig begyndte at spille hellig.

Endelig var jeg hjemme, men nu begravede jeg mig i bibelen og andre tykke kristne bøger i stedet og lyttede til den ene tale efter den anden på nettet. Og konstant prædikede jeg for alt og alle om Gud og om, hvor store syndere vi er. Blev jeg spurgt, om jeg ville med til fodbold eller se en film eller lignende, så kiggede jeg bare op og spurgte: »Synes du virkelig, at det giver mening?« Nej, det eneste, der gav mening i mit liv nu, var, at fortælle andre om Gud. Så derfor begyndte jeg at gå på gaden og vidne for de udsatte. Og Gud gav mig frimodighed og tog min menne-skefrygt væk, så jeg ikke var bange, selv da jeg blev inviteret hjem til nogle misbrugere. Jo, Gud virkede virkelig i mig, og det gav mig mod på at fortsætte, selvom familien ikke ville med samme vej.

Før havde jeg virkelig svigtet min opgave som far og ægtemand, så der var meget at rette op på. For børnene foragtede mig og ville ikke hverken se på mig eller tale med mig. Og min kone hadede mig. Efter alle de år, hvor hun havde måttet passe børn og hus alene, mens hun var vidne til, at jeg åbenlyst flirtede med de andre kvinder og levede, som om jeg stadig var ungkarl, havde hun endelig fået nok. Ikke bevidst. Men i sin ensomhed havde hun lige så stille opgivet at tingene nogensinde skulle blive anderledes, og hun havde forelsket sig i en anden. Hvad kunne jeg stille op? Det var jo konsekvensen af det egoistiske liv, jeg havde levet. Synden ødelægger virkelig alt!

Jeg prøvede, at være mere omsorgsfuld, begyndte at hjælpe til derhjemme og forsøgte også at række ud

til børnene, der tilbragte mere og mere tid på deres værelser. Men intet af det hjalp. Nærmest tværtimod. Luften var tyk af had og tavshed. Det var mere end jeg kunne klare alene, så jeg måtte gang på gang kaste mig ned for Gud og bede ham om hjælp og styrke til ikke at give op. Hjælp til at vise kærlighed, tålmodighed og tilgivelse, selvom jeg kun fik had til gengæld. Gud viste mig, at det var sådan, jeg selv havde været over for Ham, og hvordan Gud havde været over for mig i 40 år. Jeg fik lov at opleve bønnens kraft og hvordan Gud gav mig den kærlighed, der skulle til for at Han kunne nå ind til min kone også. Jeg lærte også at stole på, at Han altid har en vej gennem de svære ting, Han kan bruge det hele i *sin* plan, sådan som der står i Romerbrevet kap. 8, vers 28:

»Vi ved, at alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud, og som efter hans beslutning er kaldet.«

Det tog flere år med tårer og kampe, og det var meget tæt på, at vi smed håndklædet i ringen og blev skilt. Men lige så stille begyndte Gud at arbejde i min kones hjerte, så hun så den kæmpe forandring, der var sket i mit liv, og indså, at hun også havde brug for Gud i sit liv. Gud skabte kærligheden i hendes hjerte, så hun blev i stand til at elske mig og elske Gud. Jo, Gud kan virkelig skabe nyt. Nu kunne vi sammen være et forbillede for børnene og gå i forbøn for dem og opmuntre hinanden til ikke at give op.

Forudsigelsen af korsfæstelsen blev opfyldt i detaljer

Jesu lidelsesvej indtil sin død på korset er meget nøjagtigt forudsagt. Det Gamle Testamente dokumenterer nøje alt - lige fra Jesu ankomst til Jerusalem og hen til gravlægningen.

Zakarias var en profet, der levede i det sjette århundrede f.Kr. Han forudsagde, hvordan Jesus en gang ville gøre sit indtog i Jerusalem. Ikke i pomp og pragt og i et palads – som det sig ellers hør og bør for en konge – men på et æsel: »*Bryd ud i jubel, Zions datter, råb af fryd, Jerusalems datter! Se, din konge kommer til dig, retfærdig og sejrrig, sagtmodig, ridende på et æsel, på en æselhoppes føl.*« (Zakarias' Bog kap. 9, vers 9).

Denne profeti, som blev nedskrevet ca. 600 år før den blev opfyldt, finder sin opfyldelse i Mattæus-evangeliet i kapitel 21 i versene 7 til 9: »*De kom med æslet og føllet og lagde deres kapper på dem, og han satte*

Før drejede alt sig om, hvad jeg havde lyst til, og hvad jeg mente gav mening. Hvornår handlede mit liv om andre, hvornår tænkte jeg: hvad ville gøre godt for dem? Ikke mindst mine børn. Hvordan kunne jeg medvirke til at vise dem Guds storhed? Vi begyndte med at sætte en aften af om ugen kun til dem. De var det vigtigste den aften, dvs. vi gjorde ting på deres præmisser og var sammen med dem for at skabe gode samtaler, som kunne give mulighed for både at vise og åbne evangeliet for dem. Jo, Gud er virkelig god, at han bevarede vores ægteskab, så det også kunne blive til et vidnesbyrd om, hvor stor og mægtig han er. Så han kan få æren for sit værk.

Der er en verden til forskel på, at leve halvt for Gud og halvt for dig selv og så til at overgive dit liv helt til Gud. For så længe du ikke lever for Gud, ødelægger du alt omkring dig på grund af din selvished. Og dit liv giver ikke Gud ære, da alting bare handler om dig, og hvad du har lyst til. Og det var ikke det, Gud havde i tankerne, da han skabte dig. Du er skabt med det helt klare formål: at ære ham og tjene ham, den eneste sande Gud, ved at gøre hans vilje.

Det er mit store ønske, at vi må mødes i Himme-len for sammen at prise Gud for alt, hvad han er, og hvad Han har gjort for os og igennem os.

»Thi fra ham og ved ham og til ham er alle ting. Ham være ære til evig tid! Amen«

(Romerbrevet kap. 11, vers 36)

Anonym

sig derpå. Den store folkeskare bredte deres kapper ud på vejen, andre skar grene af træerne og strøede dem på vejen. Og skarerne, som gik foran ham, og de, der fulgte efter, råbte: Hosianna, Davids søn! Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn! Hosianna i det højeste!«

Efter indtoget tilbringer Jesus den sidste uge før sin korsfæstelse i Jerusalem. Han bliver så forrådt af en af sine disciple. Også dette finder vi i en salme, hvor der står skrevet: »Selv min ven, som jeg stolede på, og som spiste brødet med mig, har løftet hælen imod mig.« (Salmernes Bog kap. 41, vers 10). Judas opfyldte denne profeti.

Denne Judas skulle så få 30 sølvstykker for sin onde gerning. Også dette står skrevet i Det Gamle Testamente: »Jeg sagde til dem: »Hvis I synes, så giv mig min løn, og hvis ikke, kan I lade være!« De afvejede da min løn, tredive sekel sølv.« (Zakarias' Bog kap. 11, vers 12).

Opfyldelsen læser vi i Mattæus-evangeliet kap. 26, vers 14-16: »Da gik en af de tolv, han, som hed Judas Iskariot, til ypperstepræsterne og sagde: »Hvad vil I give mig for at forråde ham til jer?« De talte tredive sølvpenge op til ham. Og fra da af søgte han en lejlighed til at forråde ham.«

Yderligere profetier om Jesu korsfæstelse og gravlægning:

Profeti i Det Gamle Testamente: »de deler mine klæder mellem sig, de kaster lod om min klædning.« (Salmernes Bog kap. 22, vers 19).

Opfyldelse i Det Nye Testamente: »Da soldaterne havde korsfæstet Jesus, tog de hans klæder og delte dem i fire dele, én del til hver soldat. Også kjortlen tog de; men den var uden sammensyninger, ét vævet stykke fra øverst til nederst; derfor sagde de til hinanden: »Lad os ikke rive den i stykker, men trække lod om, hvem der skal have den.« (Johannes-evangeliet kap. 19, vers 23-24).

Profeti i Det Gamle Testamente: »Han beskytter alle hans knogler, ingen af dem bliver knust.« (Salmernes Bog kap. 34, vers 21).

Opfyldelse i Det Nye Testamente: »Da de kom til Jesus og så, at han allerede var død, knuste de ikke hans ben, men en af soldaterne stak ham i siden med et spyd, og der kom straks blod og vand ud. Den, der har set det, har vidnet om det, for at også I skal tro – og hans vidnesbyrd er sandt, og han ved, at han taler sandt. Dette skete, for at det skriftord skulle gå i opfyldelse: »Ingen af hans knogler må blive knust« (Johannes-evangeliet kap. 19, vers 33-36).

Profeti i Det Gamle Testamente: »Man gav ham grav blandt forbrydere og gravplads blandt de rige, skønt han ikke havde øvet uret, der fandtes ikke svig i hans mund.« (Esajas' Bog kap. 53, vers 9).

Opfyldelse i Det Nye Testamente: »Men da det var blevet aften, kom der en rig mand fra Arimatæa, der hed Josef, som også var blevet en discipel af Jesus. Han gik

til Pilatus og bad om at få Jesu legeme, og Pilatus befalede, at det skulle udleveres. Så tog Josef Jesu legeme og svøbte det i et rent lagen og lagde det i den nye grav, som han havde ladet hugge ud i klippen til sig selv. Og han væltede en stor sten for indgangen til graven og gik.» (Mattæus-evangeliet kap. 27, vers 57-60).

Måske tænker du: Man kunne jo have handlet således med vilje, for at disse profetier kunne gå i opfyldelse.

Men det er en meget kortsigtet tanke, idet profetierne i Det Gamle Testamente mange gange blev opfyldt af mennesker, som hadede Jesus og jøderne, og som slet ikke kendte til Det Gamle Testaments profetier: nemlig romerne og andre ikke-jøder. Derfor skriver også lægen Lukas i Apostlenes Gerninger kap. 4, vers 27:

»Ja, i sandhed, de har slået sig sammen i denne by mod din hellige tjener Jesus, som du har salvet, både Herodes og Pontius Pilatus, sammen med folkene og Israels stammer.« I kampen mod Jesus opfyldte de alt, hvad Det Gamle Testamente skrev om dem mange århundreder før.

Den mest kendte profeti om Jesu lidelsesvej, kan du finde i Esajas' Bog, kapitel 53. En detaljeret beskrivelse af Jesus som det slagtede Lam.

CITATER

Den kristne tro forandrer mennesket til det gode

Savner du argumenter for Gud? Dem er der mange af, millioner af mennesker, der blev omvendt til det gode. Hvilket arbejde gør ateismen i et menneskes hjerte? Jesus Kristus døde, for at vi kan få liv, siger Bibelen.

Den amerikanske forkynder, Ironside⁶², blev udfordret af en ateist til at deltage i en offentlig diskussion om Gud og Bibelen, og til at forsvare sin tro på Bibelens Gud. Den kristne forkynders svar lød således:

»Jeg er rede til at deltage i den foreslåede offentlige diskussion. Jeg vil dog først foreslå Hr. ... (den kendte ateists navn) at medbringe hundrede mennesker, som har været tabere og forkomne, og som gennem hans ateisme blev forandrede til det gode. Jeg vil til gengæld medbringe otte hundrede mennesker, som har

spillet fallit og hvis liv har været ødelagt, men som gennem troen på Gud og ved Bibelens budskab har fundet nyt liv, og hvis liv med al tydelighed er blevet forandret til det gode.«

Diskussionen fandt aldrig sted – fordi ateisten ikke kunne opfylde betingelsen. Selv hvis han kun skulle have medbragt firs, halvtreds, tyve, fem eller bare ét menneske, som var blevet positivt forandret gennem hans »ikke-tro«, så ville det ikke være lykkedes for ham. Forkynderen derimod kunne have medbragt – ikke kun hundreder, men tusinder af mennesker. For Bibelens budskab forandrer de mennesker, der læser og tror, til det gode. Denne lille hændelse findes i flere varianter, dog med essentielt samme budskab. Se⁶³

LOGIK

En tilsyneladende modsigelse: Gud er retfærdig og nådig

Hvis en dommer er retfærdig, så må han dømme mennesker efter deres handlinger. Hvis en dommer viser nåde, kan han ikke gengælde dem efter deres handlinger. Bibelens Gud omtales som retfærdig og nådig på én gang. Hvordan kan det lade sig gøre?

Sansen for retfærdighed fik mennesket med i vuggegave. Selv børn ved meget godt, hvornår de bliver behandlet uretfærdigt, og kræver højlydt retfærdighed. Så underligt det end er, råber mennesket meget mere efter retfærdighed end nåde, især når det gælder retsforfølgelsen af andre.

Vi ville ikke acceptere nåde for Osama bin Laden eller Hitler, for det ville stride mod alle vore forestillinger om, hvad der er rimeligt. Osama bin Laden og Hitler fortjener efter vore begreber ikke nåde, men retfærdighed.

Nåde og retfærdighed er uforenelige med hinanden og kan ikke bringes på en fællesnævner. Nåde for mig, retfærdighed for dig, sådan siger mennesket. Begge ting i ét er umuligt.

Men Bibelen taler klart om Gud, at han er nådig og retfærdig. Hvordan kan han være nådig og så hævde sin retfærdighed? Omvendt: Hvordan kan han straffe retfærdigt og samtidig åbenbare sin barmhjertighed og nåde? Det er nødvendigt, at han må gøre begge dele; for om ham siger Skriften, at han er hellig og hader synd. Også synden fra grusomme mennesker. Men Bibelen siger også, at Gud er kærlighed, og at han gerne viser godhed og nåde, og ikke vil, at mennesker med deres skyld går fortabt.

Bibelen giver et forunderligt svar: Gud valgte en vej, som mennesket aldrig nogensinde af sig selv kunne have udtænkt. Han sagde: Jeg vil stedfortrædende ofre min Søn for hele verdens synd, så at retfærdigheden sker fyldest og synden bliver straffet, og for at jeg kan stille min retfærdighed til skue for hele verden. Ved korset viser Gud sin retfærdighed.

I samme øjeblik får mennesket et indblik i, hvem Gud er. Han er samtidig nådig. I et menneske, en synder, er Gud retfærdig og nådig, for i hans Søn er der skaffet adgang til nåden, hos Ham ved korset bliver synderen benådet. I Ham, Sønnen, har vi nåde og retfærdighed. Bibelen udtrykker det således:

»... og ufortjent gøres de retfærdige af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus. Ham gjorde Gud ved hans

blod til et sonoffer ved troen for at vise sin retfærdighed, fordi han havde ladet de tidligere synder ustraffede, dengang han bar over med dem, for i den tid, der nu er inde, at vise sin retfærdighed, så han selv er retfærdig og gør den retfærdig, som tror på Jesus.» (Romerbrevet kap. 3, vers 24-26).

Efter Osama bin Ladens død forkyndte USA's tidligere præsident, Barak Obama: »Retfærdigheden er sket fyldest.« Men Gud forkynder i sin Søn en samtidig sejr for retfærdigheden og nåden. På én dag har han borttaget hele verdens synd, og kalder nu på mennesker, om de dog ville tage imod dette offer, som der står skrevet ovenfor: Gud selv er retfærdig og erklærer den for skyldfri (retfærdig), der tror på Jesus Kristus.

På korset har retfærdigheden sejret, og nåden triumferet! Retfærdigheden er i Jesus Kristus sket fyldest, og i Ham bliver også nåden synlig.

Store personligheder udtalelser om Bibelen

At der i Bibelen er vældige skatte at finde, bekræftes også af store tænkere, og af dem, der har præget vores historie. Nogle citater fra mennesker, der anså Bibelen for mere end blot en bog, kan hjælpe til at understrege dens utrolige kraft. Det er ikke for ingenting, at tredive stater på jorden synes, at den skal forbydes. Den har magt til at forandre mennesker.

»Siden jeg blev doktor, har jeg nu i 28 år vedholdende læst i Bibelen og prædiker ud fra den, og dog føler jeg ikke, at jeg kan håndtere den, jeg finder altid noget nyt i den.«⁶⁴

Martin Luther, 1483–1546, tysk augustiner munk, reformator

»Bibelen er ikke til for, at vi skal kritisere den, men for at den skal kritisere os.«⁶⁵

Søren Kierkegaard, 1813–1855, filosof, teolog og opbyggelig forfatter

»Bibelen er en bog, hvis indhold vidner om dens guddommelige udspring. Bibelen er min ædleste skat, foruden hvilken jeg ville være ynkelig.«^{66, 67}

Immanuel Kant, 1724–1804, tysk filosof

»Når jeg vil gøre mit hjerte godt med sand forfriskelse og styrkelse, så tyer jeg ikke til filosofiens forvirrede spørgsmål, men i stedet til en lille bog – Det Nye Testamente. Deri finder jeg mere klarhed og dyb sandhed, end i alle filosofiske skrifter tilsammen.«⁶⁸

Immanuel Kant

»Fra min barndom af har Bibelen fyldt mig med visioner om verdens gang. [...] I tider med tvivl har dens storhed og høje digteriske visdom trøstet mig. Den er for mig som min anden natur.«⁶⁹

Marc Chagall, 1887–1985, fransk maler og grafiker af russisk-jødisk herkomst

»For mig udspringer kunstens og livets fuldkommenhed af den bibelske kilde.«⁷⁰

Marc Chagall

»Ingen bog i verden har haft så mange

kritikere, og ingen har, som Bibelen, været dem alle uden undtagelse overlegen.«⁷¹

Carl Hilty, 1833–1909, schweizisk teolog

»Hvad jeg igen og igen undrer mig over er dette: Der findes i verden over tredive millioner love til at efterleve de ti bud.«⁷²

Albert Schweitzer, 1875–1965, evangelisk teolog fra Elsass, musiker, læge og filosof

»Bibelen er en evigt levende bog, thi så længe verden står, kan ingen stå frem og sige: Jeg begriber den i dens helhed og forstår den i det enkelte. Vi siger derimod beskedent: I sin helhed er den ærværdig og i det enkelte anvendelig.«⁷³

Johann Wolfgang von Goethe, 1749–1832, tysk digter

»Med Bibelens Salmer er det som med et brød. Om brød kan man diskutere, man kan analysere det, opløse det i kemiske bestanddele [...], men kun den, der spiser brødet, bliver det styrkende til liv.«⁷⁴

Erich Zenger, teolog i det 20. århundrede

»Ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed, så at det menneske, som hører Gud til, kan blive fuldvoksnet, udrustet til al god gerning.«⁶⁶

Apostelen Paulus, ca. 10 til ca. 65 e.Kr., først forfølger af kristne, så missionær i Middelhavsområdet (2. Timoteusbrev kap. 3, vers 16–17).

LOGIK

Gud er ikke ansvarlig for det onde i verden

»Gud, hvorfor tillader du dette?« Dette er ofte den sætning som citeres, når der er sket noget skrækeligt. Men Gud stiller også os det samme spørgsmål: »Menneske, hvorfor tillader du så megen lidelse?«

Hos frisøren blev dette emne diskuteret. Til sidst kom spørgsmålet om Guds eksistens på banen. Frisøren sagde: »Der findes ingen Gud!« »Hvorfor siger De dette?«, spurgte kunden.

»Jo, ser De, der findes så meget smerte i verden, så mange lidende børn. Gå bare ud på gaden, så kan De jo selv se, at der ikke kan findes en levende Gud!«

Kunden havde ikke noget svar, og måtte i første omgang lade frisørens mening blive hængende i luften. Denne færdiggjorde sit arbejde; kunden forlod butikken.

Udenfor mødte han en mand, der var usoineret, med slidt skæg og langt uvasket hår. Så gik han straks tilbage til frisørsalonen og sagde til ejeren:

»Der findes ingen frisører, det kan aldrig lade sig gøre.«

»Siger De det? Jeg har jo lige klippet Deres hår, og her ser De jo min forretning! Hvordan kan De så sige, at der ikke findes nogen frisører?«

»Prøv at se på den mand dér, kan De se hans udseende? Så er det jo klart, at der ikke findes nogen frisører«, sagde kunden. »Ja, naturligvis«, sagde frisøren, »der findes sådanne mennesker. Men de kommer bare ikke til mig for at få klippet deres hår. Men det betyder jo ikke, at der ikke findes nogen frisører!« »Ja, det er netop dét«, sagde kunden, »Gud findes, men der er mennesker, som slet ikke tænker på ham, de kommer ikke til ham, og søger ham ikke. Derfor findes der så megen lidelse i denne verden.«

75

HISTORIE

Bibelen er trods dens store forfatterskare sammenhængende

Bibelen er konsistent og har en rød tråd, som personificeres i Jesus Kristus. Millioner af læsere har undersøgt den, og Bibelen holder stand.

Advokater og dommere siger, at en løgn i et udsagn altid viser sig et eller andet sted. Det er uladsiggørligt, at en løgner, der står for retten, ikke på et eller andet tidspunkt modsiger sig selv.

Så meget desto mere fascinerende bliver det, hvad angår kristenhedens Skrift, når man tager følgende i betragtning:

Den blev skrevet ned i 66 enkelte bøger indenfor et tidsrum på 1600 år. Antallet af forfattere er over 40, og de kommer fra de forskellige kulturer, progstammer og baggrunde.

Mennesket har en indre sans for skønhed

Man kan samtale længe med evolutionsbiologer om mekanismer, selektion, den stærkeres overlevelse eller andre af naturens værktøjer. Ingen af disse ting kan benægtes, de kan observeres, og er der ganske enkelt. Men tilhængere af denne videnskabelige disciplin fejlbedømmer ofte det filosofiske budskab bag ved skaberværket. Det er ganske enkelt at fastslå, at livet selv ikke er nogen rent pragmatisk proces.

Hidtil bliver alt forklaret med, at det fungerer og netop derfor, har det tilkæmpet sig sin berettigelse. Der findes imidlertid utallige ting, som egentlig ikke giver mening set med evolutionens øjne, og alligevel har vi en sans for dem. Dertil hører vores sans for skønhed.

Al kunst formidler en følelse af en »umiskendelig meningsfuldhed«. Således udtrykte Arthur C. Danto⁷⁶ det en gang. Den giver os det indtryk, at livet på ingen måde er resultatet af et meningsløst

David f.eks. var konge, Daniel var fange og senere en højtstående embedsmand i Babylon. Der var fiskere (Peter og Johannes) og gejstligt højtstående personligheder som jøden Paulus, der også havde romersk borgerret. Der er sågar også en læge, Lukas, som hører til i listen af bibelske forfattere. Alligevel er hver bog tæt knyttet til de andre og sammenhængende. Lige fra beskrivelsen af verdens skabelse og hen til udsagnene om Jesus ligner det alt sammen en drejebog til en fuldkommen iscenesættelse med hovedpersonen Jesus. Bibelen holder stand, selv i de sværeste prøver, for der har levet millioner af læsere og undersøgende mennesker, som læste den, og som til dels i årevis har beskæftiget sig med en eneste passage.

Bibelen kan derfor ikke være et produkt af blot menneskelig indsats. Tager man et hvilket som helst menneske, så ville han eller hun næppe være i stand til foran retten at udtale sig tilstrækkeligt enkelt og tilforladeligt. Vi er altid tilbøjelige til at ændre på sandheder eller at vidne med delvise sandheder grænsende hen til løgn. Bibelen er anderledes. Den er inspireret af Gud.

tilfælde. Når vi hører Beethoven eller Bach, når vi betragter livets store symfoni under en solnedgang, så bliver selv den største videnskabsmand lille, for også han fornemmer i sit hjerte en mening med hele skabningen. Dog, hans hjerte kæmper mod hans forstand.

Bach og Beethoven har skrevet stykker, som er betagende »rigtige«. Hver tone er velpaceret, den skal ganske enkelt være der. Man har virkelig det indtryk, at den næste tone lige præcis er den rigtige, den eneste, der kan stå der. Så fuldendte er disse musikalske frembringelser. De er gjort af »himmelstof«, og disse toner har magten til at give os følelsen af, at der er noget i denne verden, som er ægte, rigtig og i orden.

Timothy Keller skriver i sin bog *»Hvorfor Gud?«* meget interessante tanker om temaet skønhed: *»Hvis vi er et produkt af naturkræfternes tilfældige spil, så er det, vi kalder »skønhed«, intet andet end en i vores hjerne programmeret neurologisk reaktion på bestemte ydre stimuli. Vi synes f.eks., at et særligt landskab kun er smukt, fordi vi havde forfædre, som vidste, at de i denne slags landskaber særligt nemt kunne skaffe sig noget spiseligt. Takket være denne neurologiske programmering overlevede de, og nu har vi den bare også. Og når vi synes, at musik har en særlig betydning, så er det en illusion ligesom kærligheden. Hvis vi er resultatet af blinde naturkræfter, så er det, vi kalder kærlighed, simpelthen en biokemisk reaktion, som vi har arvet fra vores*

*forfædre, som takket være denne reaktion havde bedre overlevelseschancer.«*⁷⁷

Vi kan jo hundrede af gange diskutere om blinde naturkræfters meningsløshed, men når vi har et stykke musik i øret og nyder det, véd vi, at vi ikke bare er et produkt af blind tilfældighed. Uanset hvad vores hjerne tænker om meningen, så taler vores hjerte et andet sprog – ofte et meget mere entydigt et. Disse følelser i vores hjerte, som ethvert menneske kender – uanset i hvilken kultursammenhæng han eller hun er opvokset – er menneskets længsel efter betydning og evighed. Denne længsel kan ikke tilfredsstilles hverken ved nok så meget lækker mad, ved sex, venskab eller succes. Den er et fingerpeg om »noget«, som findes bagved denne verden.

Om vores faglige blindhed

De fleste af os kender det: Jo mere rutinerede vi er på et bestemt område, om vi også er nok så specialiserede, jo større er faren for, at vi udvikler en faglig blindhed. Vi er simpelthen ikke længere i stand til at indse vore egne fejl ... Dette gælder på fatal vis hele menneskeheden. Det virker som om det for os er aldeles umuligt at erkende vores største problem.

Denne lille bog vil meget konkret anspore sin læser til at begynde at søge Gud. Hvorfor er det så svært for os, når vi bliver ansporet til at søge Bibelens Gud og hans Søn, Jesus Kristus?

Har du prøvet at fejle groft på dit arbejde? Eller er du blevet stoppet af politiet, fordi du kørte for hurtigt?

Det var ubehageligt at blive konfronteret med egne fejl og tale med chefen om det. På samme måde er en betjent, der forklarer dig, at du har overtrådt trafikreglerne, en højst uvelkommen samtalepartner.

Noget lignende er vores forhold til Gud. Bibelens Gud er vores Skaber og opretholder; alligevel bliver Han i vid udstrækning ignoreret og tilsidesat af os, Hans skabninger. Dette er vores faglige blindhed, vi tænker: »Vi kan godt uden Gud!« Bibelen kalder vores problem for synd, d.v.s. forfejling af målet.

Jesus blev en gang spurgt om, hvilket der er det største bud. Svaret lød: *»Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.' Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: 'Du skal elske din næste som dig selv.«* (Mattæus-evangeliet kap. 22, vers 37-39). Det lyder jo herligt, ikke sandt? At elske Gud, elske sin næste, ... ren harmoni og lykke. Men er der overhovedet et eneste øjeblik i dit liv, hvor du har elsket Gud så højt, som Jesus her befaler dig? Helt og med 100% i dit hjerte, din forstand og dit sind, alt sammen rettet mod Gud?

Kun Én eneste, der har vandret her på jorden, havde denne kærlighed: Jesus Kristus selv.

Vi andre må indrømme, at vi aldrig nogensinde har overholdt dette bud, og at vi heller ikke i egen kraft kan det. Vi er ikke i stand til det. Vi forfejler målet: at elske Gud.

Nuvel, men måske kan vi bedre klare at elske vores næste og på den måde samle point hos Gud. Læg da nøje mærke til Jesu ord: *»- som dig selv.«* Der er ikke nogen, der behøver at belære os om, at vi skal elske os selv. Det har vi gjort fra fødslen af.

»*Me, myself and I*« – alt drejer sig om os! Jesus siger, at vi skal elske de andre lige så meget, som vi elsker os selv. Set i lyset af denne guddommelige målestok, må vi nok også her erkende, at vi ikke er i stand til det. Ja, også hvad angår vores næste, forfejl vi målet: at elske ham således, som Gud kræver det.

Vores problem er, set i lyset af disse to af Jesus omtalte bud, mere end tydeliggjort. Vi magter overhovedet ikke den retfærdighed, som Gud fordrer! Om dette siger Bibelen: »*for alle har syndet og har mistet herligheden fra Gud.*« (Romerbrevet kap. 3, vers 23).

Problemer er vi nødt til at se i øjnene. Gud har en løsning på vores frygtelige problem! I Bibelen kan du erfare, hvilken ...

ERFARET

Ole Hallesby: Hvorfor jeg er en kristen

Ole Hallesby (1879-1961) stammer fra en norsk bondefamilie. Imidlertid er han blevet kendt langt ud over sine landegrænser gennem sit virke som vækkelsesforkynder, professor i teologi og forfatter. Som følge af sit engagement i den passive modstand mod Det Tredje Rige tilbragte han krigens to sidste år i koncentrationslejren Grini.⁷⁸

En kristen – sandt menneske?

Mit emne kunne også være blevet formuleret således: Hvorfor jeg blev en kristen. For jeg havde levet mange år som en religiøs hedning. I den tid havde jeg naturligvis også mine egne ideer om de kristne og deres grunde til at blive kristne. Det forekom mig, at de fleste af dem var blevet kristne drevet af frygt. De var bange for guddommelig straf og særligt for evig pine. Andre var, forekom det mig, ikke så bange, men klogere. De ville have det godt, helst både her og i det hinsides.

Men hvad enten de var bange eller de var kloge, eller begge dele, så forekom det mig, at de anså kristendommen for at være den sikreste og samtidig den billigste forsikring, som ydede fordele, der rakte ud over døden og graven.

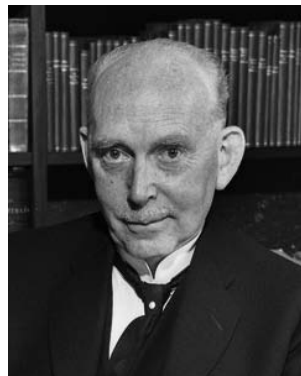
Nu ser jeg anderledes på sagen.

Det hænder, at vi bliver nødt til at revidere vores opfattelse, særligt efter at vi har opnået personlig erfaring med en ting og ikke bare har tænkt og spekuleret på den.

Jeg har, hvad emnet angår, haft en personlig oplevelse. Og hvis jeg skulle fortælle dig, hvorfor jeg blev en kristen, og jeg skulle svare hurtigt og kortfattet, så tror jeg, at jeg for at gøre det så simpelt og klart som muligt, måtte gøre det således: Jeg blev det for at blive menneske.

Dette lyder måske lidt underligt i nogens ører. Men jeg kender ingen opgave, der er så stor og så svær, som det at blive et menneske.

Jeg kender til statsmænd, som har ydet deres land så store tjenester, at deres navne indlæres og beundres af ethvert skolebarn. Jeg er bekendt med videnskabsmænd, som har gjort så meget for menneskeheden, at deres navne vil blive omtalt til tidernes ende. Jeg kender til kunstnere, hvis berømmethed er udbredt i hele den civiliserede verden. Men mange af disse lever deres virkelige liv, det, som mennesker tankeløst og kunstigt omtaler som deres private liv, på en sådan måde, at det almindeligvis ikke medtages i deres biografier.

Ole Hallesby
(1879-1961),
professor i teologi.
Fotoet er taget
i juni 1949.

For at blive en ægte kunstner, videnskabsmand eller statsmand kræves visse veldefinerede evner og øvelse, men for at blive et virkeligt menneske kræves der meget mere end både evner og øvelser. Vi har skoler, der uddanner bønder, håndværkere, forretningsfolk, og som også uddanner professionelle mennesker til mange andre opgaver i livet; men hvorvidt disse uddannelsessteder også skaber mennesker af deres elever, er jeg knap så sikker på. Jeg véd heller ikke, hvad dette angår, om en skole, der alene ville gøre mennesker af sine elever, ville have særlig stor tilstrømning.

Når jeg ser på denne enestående verden, som jeg befinder mig i, så opdager jeg hurtigt, at alt liv er underlagt dets egne særlige love. Blandt disse love finder jeg atter to fundamentale love, som går igen i alle former for liv.

For det første har alt liv, i planter, i dyr, i fisk og i mennesker en natur, som er særegen for netop det.

Hvis vi sår havre, høster vi også havre, ikke byg. Fra fugles æg får vi fugle, ikke fisk.

For det andet, så afhænger enhver form for liv, hver med dets særegne karakteristika, af visse eksterne betingelser. Nogle planter kræver sollys, andre, skygge. Nogle dyr skal have vand at leve i; andre, luft; og atter andre skal være under jordens overflade.

Hvis de ikke får lov at leve i disse særlige omgivelser, så bliver resultatet et forringet liv, der til sidst ender med død. Tænk på en fugl i et bur, eller en bjørn i fangenskab. Har du nogensinde set et grantræ, det højeste træ i vore skove, stå i en sump? Det er kort, dækket med mos og fuld af tørre grene. Ingen ville tro, at det var vor skovs dronning.

Også mennesket er underlagt visse love. Menneskelivet har sine egne særlige karakteristika, som gør det menneskeligt. Og dette liv kan kun udvikle sig under særlige betingelser og i særlige omgivelser.

Blandt et af menneskelivets karakteristika er, at det må opdage sin egen særegenhed dvs. opdage meningen med livet. I alle andre levende væsener udfolder det medfødte liv sig automatisk ved hjælp af instinkter. I mennesket derimod udfolder livet sig både med bevidsthed og vilje.

Mennesket må selv vide, hvad det vil sige at være menneske, og have vilje til at være det. Han må selv udpege de omgivelser, i hvilke hans særegne liv kan udfolde sig. Og det er, hvad mennesker har arbej-

det med ned gennem alle tidsaldre så langt tilbage, som vi overhovedet har historisk dokumentation for menneskeligt liv. De største mænd og kvinder i hver generation har været dem, der ofrede mest tid og energi på at forstå og gribe meningen med livet.

En dag kom en stille og god mand frem og sagde: »Jeg har fundet det.« Mennesker stimlede sammen om ham og lyttede. Efter at de havde lyttet til ham, sagde de: »Sandelig, vi har fundet det!«

Og en religion var blevet grundlagt på jorden.

Alt liv er udstyret med et ejendommeligt apparatur, som vi kalder følsomhed eller følelser. Det udgør en meget vigtig faktor i livet. Det gavner livet både positivt og negativt. Positivt gavner det ved at gøre de levende organismer opmærksomme på de ting eller de betingelser, som vil fremme deres eksistens. Selv i planter kan vi tydeligt skelne en »følsomhed« af denne art. Hvis f.eks. et træ vokser i mager jord, og der er bedre jord ikke så langt fra det, så bemærker vi, at træet praktisk talt flytter væk fra den magre jord ved at sende sine rødder over til den gode jord.

Følsomheden kan også negativt gavne levende organismer ved at gøre dem opmærksomme på alt i deres omgivelser, som er skadeligt for deres eksistens. Således f.eks. med vores huds følsomhed. Den hjælper os til at beskytte vore legemer mod farlig kulde eller varme. Hvis vi rører et varmt strygejern, giver vore følelser os øjeblikkeligt en advarsel, og vi trækker vores hånd til os, hvorved vi undgår større skade.

Dette er så selvfølgelig, at vi ikke tænker meget på det. En af mine gamle venner fortalte mig imidlertid, at han havde mistet følelsen i en af sine hænder som følge af et slagtilfælde, og at han ikke længere følte nogen som helst smerte, når han brændte sig. Følgen var, at hans hånd meget nemt kunne blive slemt skadet ved alvorlige forbrændinger.

Vi kan se denne egenskab med usædvanlig tydelighed hos dyr. Tænk på, hvor svært det er at få en rotte eller en ræv til at æde gift. Dets følsomhed beskytter intuitivt det levende væsen ved at advare om, at det kan være farligt. Dette er grunden til, at vilde dyr ikke æder ting, der er skadelige for dem. De undgår dem instinktivt. På den anden side, ser man ofte, at tæmmede dyr æder ting, der er ødelæggende for dem. Ved at leve sammen med mennesker har de mistet noget af denne sikre instinktive følsomhed, de havde i vild tilstand.

Vores sjæleliv har også dets egen apparatur af følelse, hvis funktion er at tjene livet ved at udpege de ting i vore omgivelser, som er befordrende for sjælens velvære, og at advare mod de ting, som er skadelige for den. Dette sjælens apparatur kalder vi almindeligvis samvittighed. Den er en del af det liv, som er særegent for mennesket, og en meget vigtig del, pga. dens livs-bevarende og -beskyttende funktion for sjælen.

Dens opgave er at prøve alle ting både inde- og udefra, som påvirker vort åndelige liv, og at afgøre om de er gavnlige eller skadelige for sjælen. Hvis

samvittigheden får lov at fungere normalt, er der intet, der når sjælen, før samvittigheden har givet sin mening til kende om det.

Da den stille, gode mand havde talt, og mennesker havde hørt af ham, hvad meningen med livet er, begyndte samvittigheden straks sit arbejde. Den prøvede alle ting. Men gradvist voksede antallet af dem, der sagde til sig selv og senere også til andre: »Dette er ikke meningen med livet«. Og de begyndte på ny at lede efter svaret på det gamle problem.

En dag stod en anden mand frem. Han var også en stille og ædel mand. Han sagde også: »Jeg har fundet det.« Og mennesker lyttede og sagde: »I sandhed, nu har vi fundet det.« Og endnu en ny religion var blevet grundlagt på jorden. Således fortsatte det i hundreder og tusinder af år. Men menneskets samvittighed var ikke tilfreds med nogen af løsningerne.

Så kom Jesus.

Han viste os, hvad meningen med livet er. Da Jesus kom, så vi for første gang på jorden, hvad et virkeligt menneske er. Han kaldte sig selv for »Menneskesønnen.«

De andre, som havde været før Jesus, kunne kun fortælle os, hvordan mennesket burde være. Jesus, derimod, beviste det med sit eget liv. Han nøjedes ikke med blot at henvise til idealet, som de andre havde gjort. Han selv var idealet, og Han udlevede virkelig dette for vores øjne.

Jesus Kristus – sandt menneske og mere end det?

Jeg tillader mig at nævne to ting i forbindelse med dette ideal. For det første henvender også Jesus sig til vores samvittigheder. For det andet søger Han ingen anden efterfølgelse end den, som menneskers samvittigheder vil tillade Ham.

Mange tror, at Jesus tvang mennesker til at følge Ham. Men dermed afslører de blot, hvor lidt de véd om Ham.

Jeg vil bede dig om at rette din opmærksomhed mod en hændelse i Jesu liv. Det var under den store vækkelse i Galilæa. Menneskene var strømmet sammen og var næsten ved at trampe hinanden ned. En dag standsede Jesus og så på alle disse mennesker. Det virkede som om, han ville stille sig selv dette spørgsmål:

Har de mon forstået mig? Han vendte sig om og sagde til skarerne: »Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin far og mor, hustru og børn, brødre og søstre, ja, sit eget liv, kan han ikke være min discipel ... Ingen af jer kan være min discipel, uden at han giver afkald på alt sit eget.« (Lukas-evangeliet kap. 14, vers 25-33).

En mand, som taler således til mennesker, forventer ikke at vinde sig nogen andre tilhængere end dem, som er overbeviste i deres hjerte om, at manden og hans budskab er troværdigt, og at de derfor i deres indre er bundet til at følge ham, uanset hvad det måtte koste dem.

Det er den bemærkelsesværdige ting, der sker. Når vores samvittighed konfronteres med Jesus, så er vi tvunget til at give Ham vores fulde og udelte agtelse. I det mindste har Han modtaget samtykket fra min samvittighed. Uanset i hvilken sammenhæng jeg ser Jesus, siger min samvittighed: Sandelig, dette er, som mennesket burde være.

Hvad enten jeg ser Ham som barn eller som voksen, i hjemmets stille omgivelser eller i det offentlige liv, blandt venner eller fjender, i hvile eller i arbejde, i konflikt, i fristelse, i smerte, ja, endog i døden – overalt siger min samvittighed: Dette er, som mennesket burde være.

På den anden side er Jesus-idealet tilstrækkeligt ophøjet til selv de mest begavede blandt mennesker.

Op gennem historien har der været mange, som troede, at de kunne forbedre Jesus-idealet. Men indtil nu har ingen været i stand til blot at nærme sig Ham, for slet ikke at tale om at overgå Ham.

De, som har fulgt Ham længst, er gradvist kommet til så stærk en erkendelse af åndelig underlegenhed i forhold til Ham, at de end ikke fandt sig værdige til at lide en martyrdød, som Han gjorde. Således siger traditionen, at (apostlen) Peter bad om at blive korsfæstet på hovedet, fordi han følte sig uværdig til at hænge på et kors som hans Herre.

Så højt er målet, som Jesus har stillet for mennesker med sit eget liv. Alligevel rager det liv, Han levede, ikke hen over nogen af os, end ikke den mindst begavede. Jesus udtrykte sig en gang om

dette på følgende måde: «Jeg priser dig, Fader, himlens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige og åbenbaret det for umyndige.» (Mattæus-evangeliet kap. 11, vers 25).

Høj nok til de mest begavede, og dog ikke ud over de mindst begavede! Også i dette, ser vi Mesteren.

Jesu liv og virke – grænseløs myndighed

Hvordan var da Jesu liv?

Der er selvfølgelig blevet skrevet store bind både videnskabeligt og lidenskabeligt om dette.

Jeg skal dog fatte mig i korthed og vil kun nævne et par af de grundlæggende træk, de to, som efter min mening klarest fremstiller Jesu liv som forskelligt fra alle andre.

For det første skulle Jesus aldrig famle sig frem for at finde meningen med livet, som enhver anden har været nødt til både før og efter Hans tid. Usvigeligt sikkert udpegede Han den og levede i harmoni med den, – for Ham en fuldkommen naturlig måde at leve på.

Vi kan intet sted se, at Han nogensinde var i tvivl, end ikke da Han blev fristet, eller da Han led korsdøden.

Den enestående ting ved Jesus, det som gør størst indtryk på os, var imidlertid uden sammenligning Hans inderlige og ubrudte samfund med Faderen. Selv vidste Han, at dette var Hans livs hemmelighed, dets strålende renhed, såvel som dets stille glæde og overmenneskelige kraft.

Han så øjeblikkeligt og intuitivt, hvad der var de rette livets forhold, og hvad der var de rette betingelser for menneskelivet. Som følge heraf blev Hans liv det helt igennem vellykkede og normale menneskeliv, som det var. Hele Hans tilværelse var rodfæstet i Gud. Ja, Gud var dets livgivende grundstof. Jesus følte, at det var Hans mad at gøre Faderens vilje. Han siger ved en lejlighed til os, at Han aldrig gjorde noget uden først at »se« sin Fader gøre det. Han sagde aldrig et ord uden først at »høre« det fra sin Fader.

Han vandrede på jorden; men levede i Himlen, ikke som en religiøs drømmer, men som den mest praktiske, den mest duelige og den mest villige til at lide blandt alle mennesker kendt fra verdenshistorien.

For det andet, ville jeg omtale Jesu liv blandt mennesker.

Det enestående ved dette aspekt af Hans liv, i modsætning til vores liv, var, at Han søgte andres vel i en sådan grad, at Han glemte sig selv, hvis blot Han kunne gøre noget godt for andre.

Jesus havde mange fjender både blandt sine samtidige og siden da, og de har gransket Hans liv omhyggeligt. Ingen af dem har imidlertid været i stand til at pege på en eneste detalje, hvor Jesus skulle have handlet ud fra selviske motiver.

Jesus har sat ord på dette normale menneskeliv, idet Han sagde: »Du skal elske HERREN din Gud over alt andet, og din næste som dig selv.« Men før

Han talte om dette liv til andre, levede Han det selv blandt venner såvel som blandt fjender.

Da jeg først fik lov at »se« dette billede af Jesus, havde jeg studeret teologi i fem år. Jeg havde gennemlevet alle de forskellige stadier af tvivl. Jeg havde tvivlet på Bibelens åndelige inspiration og på alt overnaturligt og mirakuløst, som Skrifterne og kirken havde tillagt denne Mand.

Jeg blev hurtigt bekendt med den liberale teologis metoder og lærte at arbejde med dem. Og da jeg havde anvendt de gængse religions-historiske tests på de små brochurer om Jesus nedfældet af de fire evangelister, var der ikke meget tilbage i dem af »videnskabelig« værdi.

Imidlertid kan fremstillingen af Jesus ikke ødelægges af tvivl eller nogen form for kritik. Den er indpræget i Det Nye Testaments fire evangelier. Og den gør sit Gud-givne arbejde selv når mennesker, som jeg, forsøger at rive det i småstykker ved hjælp af »videnskab«.

I løbet af hele min studietid havde jeg indtaget en teoretisk og upersonlig holdning til denne fremstilling af Jesus. Da jeg omsider gav Kristus adgang til det sted, som Han altid havde længtes efter at nå, nemlig min samvittighed, begyndte en helt ny bevægelse i hele mit indre menneske.

Tillad mig i denne sammenhæng at nævne to ting, som kom til at betyde mest for mig.

For det første tvang min samvittighed mig, hvad angår Jesu liv, med hvilket jeg nu havde kontakt, til at sige: Sandelig, således bør en mand være. Jeg begyndte også at fornemme, at Jesu liv var en for-dømmelse af mit eget liv. Jeg kunne ikke andet end føle, at mit liv var skamfuldt; jeg sørgede over det; og jeg praktisk talt afskyede mig selv. Jeg følte, at mit eget liv ligefrem var umenneskeligt.

Nogle vil måske tænke, at jeg havde levet et usædvanligt ondt liv og var blevet til en af Garborgs »trætte mænd«^{c)}. Men det var nu ikke tilfældet. Et godt hjem og mange gode venner havde frelst mig fra et vildt liv i løbet af min ungdom.

Ikke desto mindre så jeg nu, hvor umenneskeligt det liv var, jeg havde levet. Jesus levede sit liv for andre. Jeg havde levet hele mit liv for mig selv, i smålig selvished, stolthed og nydelse.

At der var mange andre selv blandt de teologiske studenter, der levede, som jeg gjorde, hjalp mig ikke længere. Min samvittighed talte nu til mig.

For det andet så tiltrak Jesu liv mig med en kraft, som jeg aldrig før havde oplevet i hele mit liv.

Jeg så for mine øjne det rene, gode, smukke og

c) »Trætte mænd« er en roman af Arne Garborg, som første gang blev udgivet i 1891. Indholdet gjorde bogen til en af de mest debatterede europæiske romaner i slutningen af 1890'erne. Romanen fokuserede nemlig på forholdet mellem mænd og kvinder, med emner som kærlighed, kønsroller og kristendom (jfr. Wikipedia). Ole Hallesby referer til AG's personskildringer af mænd med lav moral og skepsis overfor kristendommen.

stærke liv, som Gud havde tiltænkt mig at leve. Det tiltrak mig med en vidunderlig kraft.

Nu kunne jeg forstå, hvorfor så mange unge mennesker var draget af Jesus. Alt, hvad Han behøvede at sige til dem, var: »Følg mig«, og de forlod alt og fulgte Ham, en vidunderlig omvandrende lærer.

Jeg var selvfølgelig fristet til at fortsætte med at leve som før; det ville naturligvis have været det nemmeste og have krævet mindst indsats. Men jeg følte en ubeskrivelig frygt bare ved den blotte tanke om det, fordi jeg vidste, at ved at gøre det, ville jeg forråde mit inderste jeg.

Jesus sagde en gang: »Enhver, som er af sandheden, hører min røst.« (Johannes-evangeliet kap. 18, vers 37b). Nu vidste jeg, at Jesus havde ret. Enhver, som konfronteres med Jesus og som afviser at tage imod Ham, er utro mod sig selv.

Jeg havde tidligere troet, at folk, der blev kristne, var nødt til at benægte deres egen overbevisning, hvis de var mennesker, som havde deres egne tanker om tingene, men nu så jeg, at jeg var nødt til at blive en kristen, hvis jeg ikke skulle være utro mod mig selv og mine mest hellige overbevisninger.

Så kom valget.

Jeg skulle vælge. Misforstå mig ikke. Jeg var ikke tvunget til at blive en kristen. Jeg kunne vælge, hvad jeg end ville. Det var det frygtelige ved sagen. Men jeg *skulle* vælge.

Jeg skulle jo sige nogle få ord om, hvorfor jeg blev en kristen.

Jeg kan svare lettere nu. Jeg kunne ikke holde ud at være utro mod mig selv både for tid og for evighed.

Jeg *kunne* ikke gå med til et liv i utvetydig falskhed, hvilket ellers ville være tilfældet, hvis jeg, efter at være blevet konfronteret med Jesus, havde fortsat med at leve som før.

Så jeg valgte at følge Jesus.

Og Gud være lovet nu og for evigt for det valg! Da jeg havde gjort det, kom der en stille, fredfyldt glæde ind over min sjæl, en glæde som jeg ikke havde kendt, siden jeg var et barn. Jeg havde truffet mit livs største valg, og min samvittighed var fuldt og helt i overensstemmelse med det.

En frygtelig erkendelse – og en udvej

Jeg havde taget en helhjertet beslutning om at følge Jesus. Men du kunne ligeså godt have bedt mig om at klatre til månen som at følge Jesus. Det ene var lige så umuligt som det andet. Dagen lang sagde min samvittighed til mig: »Jesus ville have gjort sådan, men du gjorde det ikke. Jesus ville ikke have gjort sådan, men det gjorde du.«

Nu og da tænkte jeg, at jeg virkelig havde gjort, hvad Jesus ville have gjort. Men så ville min samvittighed sige: »Nuvel, og alt ville være helt i orden, hvis du bare havde gjort det i den samme ånd som Jesus!«

Min fortvivlelse over dette skal jeg ikke forsøge at uddybe yderligere. Jeg kunne ikke vende tilbage

til min tidligere levemåde. Det var umuligt at gå fremad. Hver vej var lukket.

Jeg begyndte at føle sandheden i Jesu ord: »I, ... som er onde.« Førhen havde disse hårde ord irriteret mig mere end de fleste andre af Jesu udsagn. Nu var det begyndt at dæmre for mig, at den store forskel mellem Jesus og os er Hans Ånd. Jeg begyndte at indse, at det var min ånd, som gjorde det umuligt for mig at følge Jesus.

Min ånd var helt igennem selvisk. Jeg havde mig selv i tanke, hvad enten jeg gjorde godt eller ondt. Min egen fordel, min egen tilfredsstillelse, mit eget velvære eller min egen ære var der altid i baggrunden ved selv de mest prisværdige ting, jeg gjorde.

Og jeg kunne ikke ændre min egen indstilling, selvom jeg var i stand til at ændre mine ord og handlinger, som fik folk til at tro, at en stor forvandling havde fundet sted i mig. Jeg husker i denne sammenhæng, at en af mine venner ved en bestemt lejlighed sagde følgende om mig til min far:

»Han er blevet så hellig, at det næsten er for meget af det gode.« Men jeg, som vidste om min egen sindstilstand, vidste hvor uhjælpeligt »uhellig« jeg i virkeligheden var.

Jeg var fuldstændig på bar bund med hensyn til, hvad jeg skulle gøre.

Dér stod jeg under en vedvarende regn af bebrejdelser fra min samvittighed. Følelsen af skyld lå tungt og smertefuldt på min sjæl. Længslen efter tilgivelse, eftergivelsen af syndeskyld, blev stærkere.

Menneskehjertets urgamle råb efter en nådig Gud tonede nu stærkere frem end alle andre røster i min sjæl.

Bibelen taler om »det, som er fortabt«, om de fattige, de hjælpeløse, dem som græder og sørger, som sulter og tørster efter retfærdighed. Jeg havde tidligere haft en følelse af, at disse udtryk var overdrivelser, var unaturlige, ja, endda usande og umenneskelige.

Nu syntes de imidlertid alle at være passende, som om de var blevet skrevet med tanke på mig. Jeg følte, hvor sandt alt det er, som Skriften siger om menneskets moralske uduelighed og komplette hjælpeløshed overfor Gud og Guds hellige, uforanderlige lov.

Jeg var nu i støvet overfor den levende Gud. Min samvittighed havde bragt mig hertil, fordi jeg var konfronteret med den levende Gud og Hans absolutte sandhed i Jesus Kristus. Der skete det samme for mig, som det, Paulus taler om, når han siger, at hans mund blev stoppet, og han følte sig skyldig overfor Gud.

Nu tillod jeg Gud at tale til mig.

I Jesus Kristus havde jeg erfaret den absolutte Gud. Og når en person står overfor den Absolutte Eneste, må han gøre én af to ting: Enten forkaste Ham, eller kaste sig ned i støvet for Ham. Ansigt til ansigt med den Absolutte Eneste nytter det ikke at købslå, forhandle eller kritisere. Alle den slags ting er bragt til tavshed, når vi står overfor den levende Gud i Jesus Kristus.

Søren Kierkegaard har udtrykt forholdet på denne klassiske måde: »Overfor Gud har vi altid uret.« Det betyder, at Gud altid har ret. Dette er i bund og grund, hvordan vi mærker Guds autoritet, når vi står foran Ham. Fordi jeg har mødt den levende Gud i Kristus, er Kristus blevet min autoritet, til hvem jeg betror mine dybeste og mest hellige overbevisninger. Jeg gør det frivilligt og føler mig tryk i at gøre det.

Jesus Kristus blev min Herre, hvem jeg ikke længere kritiserede eller søgte at instruere i religiøse og moralske spørgsmål og til hvem, jeg underordnede mig ubetinget, hvad enten Han talte om Gud eller om mennesker, synd og nåde, fald eller forløsning, himmel eller helvede, engle eller djævl, dåb eller nadver, evigt liv eller evig død.

Jeg var nu i stand til at se en ny side af denne den mest bemærkelsesværdige af alle mænd. Jeg så, at Jesus selv anså det som sin egentlige opgave at være en Frelser. Han var i sandhed vores forbillede, vores ideal. Men Han siger aldrig, at dette var grunden til Hans tilsynekomst til vores verden. Tværtimod. Han sagde udtrykkeligt ved flere lejligheder, at Han kom »for at give sit liv som løsesum«, for at frelse det fortabte, og at »Hans blod blev udgydt til syndernes forladelse.«

Da mine øjne omsider åbnedes for dette, så jeg selvfølgelig, at hele Bibelen er fuld af tilsvarende sandheder om Frelseren. Hvorfor havde jeg ikke set det tidligere?

Og nu så jeg, særligt i evangelierne, hvordan mennesker, hvis tilstand var identisk med min, blev hjulpet af Jesus. De var lige så undertrykte og skræmte af deres synder, som jeg var. Ikke desto mindre tog Jesus dem nådigt til sig. Faktisk så jeg, at dette virkelig var, hvad der konstant optog Jesus.

En ting lagde jeg særligt mærke til, nemlig Jesu Ords vidunderlige kraft. Han gav ikke bare gode råd, sådan som grundlæggerne af andre religioner havde gjort. Når Han talte til en person, som drevet af sin nød havde opsøgt Ham, så begyndte Hans ord øjeblikkeligt sin virkning og beviste deres helende magt.

Mennesker, som kom ind i fællesskabet med Jesus, blev til nye mennesker. Når Han sagde til dem: »Dine synder er dig forladt«, så troede de Hans ord og blev glade, troende sjæle. Hvis Han sagde: »Følg mig«, modtog de kraften til at leve et nyt liv i fællesskab med Ham. Jeg begyndte at forstå, at der var noget ved Jesus, både Hans ord og Hans person, som frigjorde mennesker fra deres gamle liv, både fra skylden og syndens magt.

I min sjæl havde jeg ofte tænkt: Gid, jeg havde levet på samme tid som Jesus! Så kunne også jeg have modtaget noget af den vidunderlige kraft, som udgik fra Hans mægtige person, og min smertende og bekymrede sjæl kunne i det mindste have hørt ét enkelt helende ord fra Hans læber.

Så kom jeg i kontakt med Guds hellige kirke på jorden. Eller rettere, jeg begyndte at se og høre, hvad

Ånden havde søgt at vise mig og fortælle mig hele tiden.

Der stod Guds kirke, en endeløs række af mænd og kvinder lige fra Kristi opstandelsesmorgen og ned til vores tid. Jeg havde naturligvis læst meget om dem; og jeg viste, at det var de bedste mænd og kvinder, som den menneskelige slægt havde fostret.

Der stod de nu alle sammen og sagde til mig: »Vi har set Jesus. Han har gjort os til nye skabninger ved sin mægtige Person og sit helende Ord. Du får lov at se Ham, selvom Han er usynlig. Vend dig til Ham med din nød, og du vil erfare den frelse, som du så inderligt beder om. Vend dig til Ham i bøn og studér intensivt Hans Ord, så vil Han åbenbare sig selv for din sjæl.«

Det gjorde jeg, og meget snart erfarede jeg en tydelig fred. Jeg lagde især mærke til det, når jeg læste om den stille, stærke kærlighed, som Jesus viste alle de hjælpeløse. Jeg lagde også mærke til, at Jesu ord om Hans lidelse og død var det, som gav min sjæl den største tryghed og fred.

Jeg vaklede længe mellem frygt og glæde, indtil jeg en dag erfarede det store under. På en måde, som jeg ikke kan forklare, åbnedes evangeliets mysterium, korset, sig for mig. Ikke således, at jeg kunne forstå det eller forklare det. Jeg erfarede det. Ansigt til ansigt med den korsfæstede Frelser erfarede jeg nådens Gud. Og dét på sådan en måde, at al tvivl og frygt forsvandt. En lykkelig følelse af tryghed, en velsignet sikkerhed, fyldte min sjæl, ikke kun i

særlige øjeblikke, men en vedvarende og grundlæggende stemning i min sjæl.

Dette blev naturligvis af og til sløret gennem åndelig forsømmelse og især gennem ulydighed. Men det vendte tilbage med samme vished, ligeså snart jeg oprigtigt angrede ved min Frelasers fødder.

Nyt liv i Jesus – den usynlige virkelighed

Nu erfarede jeg det andet store under, det, som Bibelen kalder, den nye fødsel.

En helt ny verden åbnede sig for mig. Stille og undrende blev jeg løftet ind i Guds nærvær. Jeg følte den usynlige verden, som omgav mig som om, jeg havde fået en sjette sans.

Jeg forstår nu, at denne usynlige verden også tidligere havde omgivet mig. Men jeg manglede evnerne til at forstå den og deltage i dens liv. Nu er min sjæls øjne imidlertid åbne. Jeg ser det usynlige. Min sjæls ører er åbne; jeg hører himlens musik, i vældige bølger af jubel strømmer himmelske melodier gennem min krop og sjæl.

Min sjæl oplever et underfuldt velvære i sine nye omgivelser. Nu, hvor jeg er omsluttet af Guds uendelige godhed og helt gennemtrængt af den uforklarlige fred, som Herrens intime nærvær bibringer, mister mit tidligere selviske liv sin tiltrækning. Ved at skue herligheden og lytte til musikken fra den usynlige og evige verden – mister min gamle tilværelse med dens nydelser, ære og fordele sin lokkende og forheksende kraft.

Nu kender jeg Guds kærlighed, men ikke længere som en tung og byrdefuld pligt. Nu kender jeg glæden ved at være elsket af Gud for Jesu skyld, og jeg føler mig taknemmelig for privilegiet af at elske Ham til gengæld.

Jeg føler, at en ny moralsk kraft er blevet givet til min sjæl. Jeg er kommet under personlig indflydelse af den mægtigste og reneste Person i universet. Fra Ham modtager jeg nu livgivende, personlige impulser hver dag. Hans kærlighed er det, der giver disse impulser deres enestående kraft.

Jeg tynges ned, hvis jeg gør noget, som bedrøver min Frelser. Jeg jubler, når jeg gør det, som jeg véd er i overensstemmelse med Hans vilje.

Misforstå mig ikke!

Jeg er ikke syndfri eller perfekt. Jeg forlader ofte den smalle vej og glider tilbage i min gamle levestil, ind i et selvoptaget og selvstyret liv.

Men jeg ved, hvad der skal gøres. Jeg siger det alt sammen til min Frelser. Han fører mig tilbage på den rette vej igen. Først tilgiver Han mig min utroskab og ulydighed, og så virker Han i mig til både at virke og ville i overensstemmelse med det, som behager Ham.

Min fremgang er langsom. Men jeg ved, at underet har fundet sted i mig, og at Jesu eget liv er blevet indplantet i mit hjerte.

Og jeg synes, at dette nye liv, som jeg erfarer, er et sandt menneskeligt liv, det liv, som jeg var skabt til

at leve. Jeg modtager direkte vished om dette gennem den indre frigørelse, som jeg føler, at det nye liv beriger hele min tilværelse med.

Jo mere jeg giver mig selv hen til det usynlige fællesskab med min Frelser, jo mere fyldes min sjæl med den lyksalighed, som fortæller mig, at jeg er i mit rette element, og at jeg følger den plan for livet, til hvilken jeg blev skabt. Og jo mere helhjertet og ofte jeg siger nej til de selvoptagede og selv-orienterede impulser fra min egen vilje, jo mere føler jeg, at mit virkelige menneskelige selv får lov til at udfolde sig. Jo mere jeg bøjer min vilje under Guds vilje, som er hellig kærlighed, det ubetinget at give sig selv hen for andre, jo mere føler jeg, at jeg finder mig selv og er mig selv.

Fisk er skabte til at leve i vandet. De er kun frie i vand. Fugle blev skabte til luften. De er kun frie i luft. Jeg blev skabt til at leve i Gud. Og jeg er kun fri, når jeg er afhængig af Ham.

Ydermere ved jeg, at Han, som har begyndt det gode værk i mig, selv vil fuldføre det. Han vil ikke give op, før Han har ført mig til målet: at leve det samme liv som Han, at elske Ham over alt andet og min næste som mig selv.

Så bliver jeg, hvad jeg var skabt til at være: Et menneske.

En lille hændelse til afslutning.

En gang da jeg læste teologi, gik jeg ind på professor Petersens kontor for at få et bevis fra ham på, at jeg havde fuldført hans forelæsningsrække.

Han var kendt som en mand med en livlig, jovial natur, og som altid var situationens mester og meget vel vidste, hvad han ville. Da jeg bad om beviset, indtog han en jovial men meget forbløffet mine og spurgte: »Hvorfor? Studerer du teologi?«

»Ja«, svarede jeg med al den beskedenhed jeg kunne fremmane i den stund, »jeg har dristet mig dertil.«

»Og du har ikke konsulteret mig før om, hvordan du skulle planlægge dit kursus?«

Nej, det havde jeg ikke. Det bør i parentes bemærkes, at professor Petersens konservative og varmhjertede kristendom havde appelleret meget lidt til mig under hele mit teologiske studium.

»Så vil jeg anbefale dig at lave en aftale med mig«, sagde den venlige gamle mand med et glimt i øjet.

Jeg lovede at gøre det, og nogle få dage senere sad jeg i professor Petersens rummelige kontor på Uranienborg Terrasse^{d)}. Jeg var kommet for at få hans råd.

Den vise gamle gentleman, som var meget godt bekendt med både mig og mine teologiske meninger, forstod meget vel, at jeg næppe kunne profitere særligt meget af hans råd. Det var heller ikke for at give mig et sådant råd, at han havde givet mig det vink, at jeg skulle konsultere ham.

I løbet af et halvt minuts tid eller så havde han afsluttet sin rådgivning. Så vendte han sig om og så

mig lige ind i øjnene med sine egne varme, sympatiske øjne og sagde så efter en kort pause: »Vil du ikke være en kristen, Hallesby?«

De ord og det øjeblik vil jeg aldrig glemme, uanset hvor gammel jeg bliver.

Som et lyn slog den tanke ned i mig: Det er sandt, jeg er en hedning! Den dag blev jeg dødeligt såret, hvilket i løbet af et halvt års tid fik mig på knæ for min korsfæstede Frelser.

I det øjeblik søgte jeg tappert at parere det velrettede slag. Jeg benyttede anledningen til at fremlægge alle mine tvivl og intellektuelle vanskeligheder. Han lyttede stille og tålmodigt på alt, hvad jeg havde at forsvare mig selv med. Jeg tror også, han svarede på nogle af de indvendinger, jeg havde givet udtryk for mod de intellektuelle kors i den kristne tro. Min erindring derom er imidlertid ikke særligt tydelig.

Så afbrød han pludselig hele samtalen med disse ord: »Hvorfor fremtvinge dette? Det vil komme; det vil komme!«

Mine unge venner! I dag vil jeg sende dette spørgsmål videre til jer. Jeg vil spørge hver enkelt af jer: Vil du ikke være en kristen nu?

Jeg har fortalt jer lidt om, hvorfor jeg blev en kristen. Når jeg i tankerne dvæler ved de uvurderlige og uudsigelige rigdomme, som jeg er blevet overøst med, siden jeg blev en kristen, så er det mit ønske, at enhver af jer også må blive kristen.

d) En gade i Oslo.

Ikke-bibelske kilders udsagn om Jesus

Der findes ikke-bibelske kilder, der fortæller om Jesus, hans disciple og mange bibelske begivenheder, som understreger hændelsernes troværdighed. Både romerske og jødiske historikere har berettet om, hvordan Jesus bevægede sin samtid, og at han blev korsfæstet, og hvad følgerne var af hans virke:

Flavius Josephus, egentlig Joseph ben Mathitjahu (jødisk historiker, ca. 37 til 100 e.Kr.):

»På denne tid levede Jesus, en viis mand, hvis man overhovedet tør kalde ham menneske. Han var nemlig fuldbringer af utrolige gerninger og alle menneskers lærer, som med glæde tog imod sandheden. Således dragede han mange jøder og også hedninger til sig. Han var Kristus. Og selvom Pilatus, drevet af de fornemste af vores folk, dømte ham til korsdøden, forblev dog hans tidligere tilhængere tro mod ham. Thi han viste sig

atter for dem levende på tredjedagen, således som de af Gud kaldede profeter havde forkyndt om ham såvel som tusinde andre underfulde ting. Og indtil denne dag består hans kristne folk, som opkaldes efter ham.«⁷⁹

Justin Martyren (apologet, forkynder, ca. 100 til 165 e.Kr.):

- »Det er den ene landsby i jødeland, 35 stadier [ca. 9 km] fra Jerusalem, hvor Jesus Kristus blev født, som I også kan se af folketællingslisterne, der blev udfærdiget under Kvirinius, den første statholder i Judæa.«⁸⁰
 - »Men de ord: 'De har gennemboret mine hænder og fødder' (Salmernes Bog kap. 22, vers 16) henviser til de nagler, som blev slået gennem ham på hænder og fødder på korset. Og efter at de havde korsfæstet ham, kastede de lod om hans tøj og delte det mellem sig. At det skete således, kan I se i de af Pontius Pilatus udfærdigede akter.«⁸¹
- Publius Cornelius Tacitus** (romersk historiker, ca. 55 til 115 e.Kr.):
- »Men alle menneskelige anstrengelser, al kejserens velgørenhed og gudernes gunst

kunne ikke forjage det uhyggelige indtryk, at der var beordret en storbrand. For derfor at tilintetgøre dette ry, gav Nero det folk, der ved deres skændselsgerninger var forhadte og af folket kaldtes kristne, skylden, og pålagde dem de mest udsøgte straffe. [81] Kristus, fra hvem navnet har sin oprindelse, var under Tiberius regering blevet pålagt den hårdeste straf under en af vore prokuratorer Pontius Pilatus' hånd; og den da for en kort tid undertrykte, fordærvelige overtro brød atter ud, ikke kun i Judæa, dette uvæsens faderland, men endog i Rom, hvor der fra alle sider strømmer alle tænkelige vederstyggeligheder og afskyeligheder sammen og finder tilhængere.«⁸²

Plinius den Yngre, egentlig Gaius Plinius Caecilius Secundus (ca. 62 til 113 e.Kr., statholder i Bitynien) i et brev til kejser Trajan:

»Min Herre, det er mig vigtigt at foredrage dig alt, hvorom jeg har tvivl. Thi hvem kan bedre styre min bien eller belære min uvidenhed? Jeg har aldrig deltaget i retsforfølgelse af kristne; følgelig ved jeg ikke, hvor meget man plejer at straffe og at efterforske. [...] Foreløbig er jeg gået således til værks med dem, der for mig blev anklaget som kristne: Jeg har spurgt dem, om de er kristne. De,

som tilstod dette, har jeg under trussel om dødsstraf spurgt både anden og tredje gang. Dem, der stod fast ved bekendelsen, førte jeg bort. Thi jeg var af den overbevisning, at hvad det end var for noget, de dermed tilstod, så måtte i alt fald deres egenvilje og ubøjelige halsstarrighed blive straffet. [...]

De, som så bestred at være kristne, regnede jeg med at frigive, idet de skulle anråbe en af mig formuleret tilbedelse af guderne foran dit billede sammen med gudernes billeder, som jeg lod stille frem til det formål, og ofre røgelse og vin og desuden skulle de håne Kristus, alt sammen noget, som virkelige kristne efter sigende ikke skulle kunne tvinges til. [...] Så forsikrede de desuden at hele deres skyld eller vildfarelse skyldtes, at de efter sædvane samledes på en bestemt dag før solopgang, og bragte Kristus en vekselsang som en gud, og gennem en ed forpligtede sig til ikke at øve forbrydelse, men at undlade at begå tyveri, overfald og ægteskabsbrud, at overholde et løfte, ikke fornægte en pådraget skyld. [...] Ikke kun i byerne, men også i landsbyer og udover det flade land har denne overtros epidemi bredt sig.«⁸³

Pastor Dr. S. M. Lockridge: »That's my King!«

S. M. Lockridge (1913-2000) var forkynder og i fyrrer år præst i Calvary Baptist Church i San Diego, Californien. I 60'erne engagerede han sig i borgerretsbevægelsen. I 1976 holdt han den følgende tale i Detroit, en tale, som viser lidt om, hvor dyb og begejstrende Bibelens Gud er.⁸⁴

»Bibelen siger, at min Konge er jødernes Konge. Han er Israels Konge. Han er retfærdighedens Konge. Han er Himmelens Konge. Han er herlighedens Konge. Han er kongernes Konge og herrernes Herre. Dét er min Konge. Jeg spørger, om du kender Ham?

Min Konge er suveræn. Det er umuligt at afmåle Hans ubegrænsede kærlighed.

Han er uforanderligt stærk. Han er fuldkommen oprigtig. Han er i al evighed urokkelig. Han er udødeligt skøn. Hans kraft er kongelig. Han er nådig og uden personsanseelse. Kender du Ham?

Han er det største fænomen, som nogensinde har levet på jorden. Han er Guds Søn. Han er synderes frelser. Han er kernen i vor civilisation. Han er enestående. Hans lige findes ikke. Han er den mest sublime idé i litteraturen. Han er filosofiens højeste personlighed. Han er den grundlæggende lærer for sand teologi. Han er den eneste, der er i stand til at være en fuldkommen Frelser. Jeg spørger, om du virkelig kender Ham?

Han giver den svage kraft. De, som er vildledte og ramte af fristelser har lov at komme til Ham. Han elsker og frelser. Han styrker og opretholder. Han beskytter og leder. Han helbreder de syge. Han renser de spedalske. Han tilgiver syndere. Han frikender skyldnere for deres skyld. Han befrier de fangede. Han forsvarer de hjælpeløse. Han velsigner ungdommen. Han tjener dem, der trænger til medynk. Han agter de gamle. Han belønner de ivrige. Han smykker de ydmyge. Jeg spørger, om du kender Ham?

Han er nøglen til al viden. Han er al visdoms kilde. Han er indgangen til forløsning. Han er stien til fred. Han er vejen til retfærdighed. Han er hellighedens vej. Han er porten til herlighed. Kender du Ham?

Hans liv er uden sammenligning. Hans godhed er grænseløs. Hans nåde varer evigt. Hans kærlighed er uforanderlig. Hans ord er fuldkommen tilstrækkeligt. Hans nåde rækker fuldt og helt. Hans herredømme er retskaffenhed. Og Hans åg er gavnligt. Hans byrde er let. Jeg ville ønske, at jeg kunne beskrive Ham for Jer.

Han er ubeskrivelig. Han er ubegribelig. Han er uovervindelig. Han er uimodståelig. Du kan ikke drive Ham ud af dine tanker. Du kan ikke forvise Ham fra dine handlinger. Du kan ikke holde stand mod Ham. Du kan ikke leve uden Ham. Farisæerne kunne ikke udstå Ham, men de måtte erkende, at de ikke kunne standse Ham. Pilatus kunne ikke finde skyld hos Ham. Herodes kunne ikke dræbe Ham. Døden kunne ikke betvinge Ham. Graven kunne ikke fastholde Ham.

Det er min konge! Det er min konge!«⁸⁵

RESUMÉ

Pascals væddemål

Blaise Pascal (1623-1662) var en fransk matematiker, fysiker, litterat og filosof. Som 31-årig omvendte han sig til Gud; han døde som 39-årig. Han nedskrev et uhyre antal »Pensées« (Tanker), som han ville sammenfatte i en apologi – et forsvar for troen. Lad os inspireres af hans stringent formulerede tanker.

Nu nærmer denne lille bog sig sin ende, og det er tid til at drage et par konklusioner. Selvom de anførte 36 grunde ikke er beviser i matematisk forstand, så er de dog små fingerpeg om, at Gud findes.

Her er et sidste argument udtænkt af Pascal. Det er kendt som »Pascals væddemål«⁸⁵:

»I siger: 'Der er ingen Gud'. Jeg siger: 'Gud eksisterer'. Så er det altså uafgjort! Hvis I har ret, så der virkelig ingen Gud findes, hvad blev der så af mig? Egentlig ingenting! Jeg ville dø, og alt ville være forbi. Jeg havde måske ikke smagt alle tilværelsens lækkerier, som man ellers kalder uundværlige. Men ville det være sådan et stort tab? Hvis der derimod findes en Gud, så ville alt, virkelig alt, være tabt for Jer! I ville dø, og måtte så aflægge regnskab for Gud. Eller tror I, at Gud finder sig i

Jeres ignorance? I har måske taget alt herfra med Jer og alligevel tabt alt!«

Enhver har sine sikre overbevisninger og et par åbne spørgsmål, hvad angår Gud. At tro er ikke ensbetydende med at lukke øjnene for tvivlen (eller at tage de dogmatiske briller på). Tro er snarere dette at række sin hånd ud til Faderens hånd, at stole på hans løfter og fortsat at bruge sanserne til at iagttage og udforske. Deri adskiller den troende sig fra agnostikeren: Han bliver ikke stående med sin tvivl, men har tillid og holder øjnene åbne, fordi han véd, at der findes svar.

Kong David udtrykte sin tillid til Gud således:

*»Ransag mig, Gud, og kend mit hjerte, prøv mig, og kend mine tanker, se efter, om jeg følger afgudsvej!
Led mig ad evigheds vej!«* (Salmernes Bog kap. 139, vers 23-24).

Ville det ikke være meget lettere, hvis Gud kunne bevises, og troen være overflødig? Det synes som om, Gud foretrak at holde sig lidt skjult. Men Gud er ikke en læresætning, som skal bevises eller gendrives. Han er en levende Person, som på mange forskellige måder taler til hvert enkelt menneskes hjerte.

I Jobs Bog forklares det, hvordan Gud ønsker at få hvert menneske i tale:

*»'Han fritog mig fra at gå i graven. Jeg lever og ser lyset'.
Se alt det gør Gud mod manden, både to og tre gange;
han fører ham tilbage fra graven, så han ser livets lys.«*
(Jobs Bog, kap. 33, vers 28-30)

Det drejer sig om intet mindre end at finde meningen med livet eller at ramme forbi. Og hvad vi i denne søgen finder – eller rettere, Ham, vi derved finder – er skønnere og bedre, end vi kan forestille os.

Vi vil derfor opmuntre dig til følgende:

Bed.

I bjergprædikenen finder man en herlig indbydelse, som Jesus selv udtaler:

»Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer.« (Mattæus-evangeliet kap. 7, vers 7).

Bank på Himlens dør! Måske er din bøn blandet med megen tvivl og lyder nærmest sådan: *»Gud, hvis du findes, da vis dig for mig!«* Din banken bliver både hørt og bøn hørt.

Læs i Bibelen.

Bibelen er Guds kærlighedserklæring til os. Det ville være meget sørgeligt ikke at læse den. Hans Ord har kraft. Det taler klart til vores hjerte, samvittighed og forstand. Her kan du lære Jesus at kende, som Han er.

Omvend dig til Gud.

Gud kan du virkelig erfare, hvis du omvender dig til ham. Det er præcis, hvad Blaise Pascal gjorde. Han skrev i 1654 en fyldig omvendelsesbøn og sydede for en sikkerheds skyld bønnen ind i sit jakkefór⁸⁶:

»Abrahams Gud, Isaks Gud, Jakobs Gud,
ikke filosofernes og de lærdes.
Vished. Vished. Følelse. Glæde. Fred.
Jesu Kristi Gud. [...]
Din Gud skal være min Gud.
Forglemmelse af verden og af alt, undtagen Gud.
Han findes kun ad de veje, evangeliet lærer. [...]
Glæde, glæde, glæde, glædestårer.
Jeg har adskilt mig fra dig.
Min Gud, vil du forlade mig?
Gid jeg ikke i al evighed må skilles fra ham.
Dette er det evige liv, at de må kende dig,
den eneste sande Gud, og den, du udsendte, Jesus
Kristus.
Jesus Kristus, Jesus Kristus.
Jeg har adskilt mig fra ham, jeg har undflyet ham,
jeg har fornægtet og korsfæstet ham.
Gid jeg aldrig må skilles fra ham.
Han bevares kun ad de veje, evangeliet lærer.
Fuldstændig og kærlig forsigelse af alt.
Fuldstændig underkastelse under Jesus Kristus og
min sjælesørger.
En evighed af glæde for én dags anstrengelse her på
jorden. [...] Amen.«

Hvilken bøn, ikke sandt! Også selvom du ikke beder
med en så storartet prosa, så viser Pascals bøn den
indstilling, som Gud vil føre ethvert menneske hen til:
– at anerkende Ham som den, der regerer og styrer
i alt;

– at modtage Jesus Kristus som din Frelser, som
døde for dig, og som opstod fra de døde;
– at takke Ham derfor.

Den gamle kirkefader, Augustin, sagde: »Hvis der
findes en Gud, som har skabt os, så kan de dybeste
kamre i vore sjæle ikke blive fyldt med noget andet
eller nogen anden end Ham selv.«

Herren Jesus indbyder dig således:
*Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge
byrder, og jeg vil give jer hvile.*
(Mattæus-evangeliet, kap. 11, vers 28)

Det ønsker vi for dig.

Kilder

- [Online] Available: <http://www.glaube-und-kirche.de/glaubst-du-noch-oder-denkst-du-schon> [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- [Online] Available: http://www.glaube-und-kirche.de/kritisch_betrachtet...zitate_gesellschaftskritik_kulturkritik_zeitkritik.htm [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- [Online] Available: https://www.welt.de/welt_print/kultur/literatur/article6764382/Aus-der-Todeszelle.html [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- [Online] Available: <http://www.gott-ist-gut.com/wichtiges/3142-zitate-zum-atheismus.html> [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- »John Lennox interview« [Online]. Available: <https://www.youtube.com/watch?v=48BqosNvS5U> [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- [Online] Available: <https://kgov.com/fine-tuning-of-the-universe> [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]

- [Online] Available: <http://www.skabelse.dk/articles/1046.pdf> [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- »Fine tuned Universe« [Online] Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Fine-tuned_Universe [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- »The fine tuning of earth universe« [Online]. Available: <http://cerebrafaith.blogspot.com/2012/08/the-fine-tuning-of-earth-universe.html> [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- 7 [Online] Available: https://www.salon.com/2006/08/07/collins_6/ [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- 8 F. Collins, »The Language of God« [Online] Available: https://www.difa3iat.com/wp-content/uploads/2014/06/The-language-of-god_-_A-scientist-presents-evidence-for-belief-by-francis-s.-collins.pdf [Senest hentet eller vist den 9 januar 2019]
- 9 U. Schnelle, Paulus, De Gruyter, p. 429 ff.
F. W. Horn, Das Ende des Paulus, De Gruyter, p. 206 ff.
- 10 »Lukæ« [Online] Available: <https://www.blueletterbible.org/study/intros/luke.cfm> [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 11 »Evangelium nach Lukas, Datierung« [Online] Available: Vgl. http://de.wikipedia.org/wiki/Evangelium_nach_Lukas#Datierung [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 12 »Quran translations« [Online] Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Quran_translations [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 13 »Bishop Edir Macedo« [Online] Available: <https://blogs.universal.org/bispomacedo/en/2011/11/22/actual-occurrence-in-1892/> [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 14 [Online] Available: https://www.azquotes.com/author/11366-Louis_Pasteur [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 15 C. T. Boom, Skjulestedet, Scandinavia, 2013
- 16 »Higgs Partiklen« Niels Bohr Instituttet, Københavns Universitet, [Online] Available: <https://fysikleksikon.nbi.ku.dk/h/higgs/> [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 17 E. M. Smallwood, The Jews under Roman Rule from Pompey to Diocletian. A Study in Political Relations, SBL Press.
- 18 J. Isaac og M. Venjakob, Genesis des Antisemitismus. Vor und nach Christus, Wien u.a.: Europa Verlag, 1969, pp. 29-34
- 19 »Israel« [Online] Available: <http://www.wissen-digital.de/Israel> [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 20 Lukas, Lukasevangeliet, kap. 5, vers 11
- 21 Johannes, Johannesevangeliet, kap. 20, vers 19
- 22 [Online] Available: <http://www.kirche-mv.de/Die-Auferstehung-von-Jesus-Christus-aus-der-Sicht.2900.o.html> [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 23 Voltaire, La Bible Enfin Expliquée: Par Plusieurs Aumoniers De S. M. L. R. D. P., 1777
- 24 »Ocean of PDF« [Online] Available: file:///C:/Users/user/Downloads/_OceanofPDF.com_Mere_Christianity_-_CS_Lewis.pdf [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 25 »RP Online« [Online] Available: https://rp-online.de/nrw/staedte/kempen/mirco-der-brief-der-eltern_aid-13608365 [Senest hentet eller vist den 13 januar 2019]
- 26 »Frankfurter Allgemeine Zeitung« [Online] Available: <http://www.faz.net/aktuell/gesellschaft/kriminalitaet/mutmasslicher-moerder-von-mirco-ich-habe-keine-antwort-deshalb-schweige-ich-11570472.html> [Senest hentet eller vist den 13 januar 2019]
- 27 »RP Online« [Online] Available: https://rp-online.de/nrw/staedte/kempen/mirco-der-brief-der-eltern_aid-13608365 [Senest hentet eller vist den 13 januar 2019]
- 28 »Welt« [Online] Available: <https://www.welt.de/vermishtes/weltgeschehen/article108919895/Mircos-Tod-hat-mich-lebensbejahender-gemacht.html#cs-title.jpg> [Senest hentet eller vist den 13 januar 2019]
- 29 »Life Is More« [Online] Available: https://www.life-is-more.at/texte/_letzte_worte_grosser_maenner.html [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 30 H. Halter, »Ich habe meine Sache hier getan« – Leben und letzte Worte berühmter Frauen und Männer, Berlin: Bloomsbury, 2007
- 31 B. Haugen, Winston Churchill – British Soldier, Writer, Statesman, Compass Point Books, p. 92
- 32 »Wikiquote« [Online] Available: https://de.wikiquote.org/wiki/Heinrich_Heine#Letzte_Worte_von_Heinrich_Heine [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 33 Johannes, Johannes-evangeliet, kap. 19, vers 30
- 34 Lukas, Apostlenes Gerninger, kapitel 7, vers 59f.
- 35 »Wholesome Words« [Online] Available: <https://www.wholesomewords.org/missions/biostudd.html> [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 36 »Mittelbayerische« [Online] Available: <https://www.mittelbayerische.de/bayern/weil-er-glaubt-vergibt-er-den-nazis-21704-art1038483.html> [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 37 »Wikipedia« [Online] Available: https://da.wikipedia.org/wiki/Nicholas_Winton [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 38 »Come and Hear« [Online] Available: http://www.come-and-hear.com/sanhedrin/sanhedrin_43.html [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]
- 39 »Be Thinking« [Online] Available: <https://www.bethinking.org/does-science-disprove-god/the-delusion-of-atheists> [Senest hentet eller vist den 11 januar 2019]

- »God Evidence« [Online] Available: <http://godevidence.com/2012/02/god-is-real/> [Senest hetet eller vist den 11 januar 2019]
- 40 »Quote Z« [Online] Available: http://www.quotez.net/german/arthur_stanley_eddington.htm [Senest hetet eller vist den 11 januar 2019]
- 41 M. Meier, Mein missbrauchtes Leben. Befreit aus häuslicher Gewalt, Drogen und Verzweiflung, Blessual.de, 2015.
- 42 »Clara Elisen Stift Köln« [Online] Available: <https://www.clara-elisen-stift-koeln.de/content/pdfs/maerchen.pdf> [Senest hetet eller vist den 11 januar 2019]
- 43 »Bibelstudium« [Online] Available: <https://www.bibelstudium.de/articles/1270/die-zuverlaessigkeit-der-bibel.html> [Senest hetet eller vist den 11 januar 2019]
- 44 E. Metaxas, Bonhoeffer. Pastor, Agent, Märtyrer und Prophet, SCM Hänssler, 2012, 2012, p. 665f.
- 45 »Evangelische Kirche in Deutschland« [Online] Available: <https://www.ekd.de/Von-guten-Machten-wunderbar-geborgen-11493.htm> [Senest hetet eller vist den 12 januar 2019]
- 46 E. Bethge, Dietrich Bonhoeffer: A Biography, V. Barnett, Red., Fortress Press, 2000, p. 1037
- 47 S. Hoffmann, Die Jahrtausend Sensation – Aufruf an die Wissenschaft – Unglaubliches zeigt sich als Wirklichkeit, Books on Demand, p. 9
- 48 J. Illies, Der Jahrhundert Irrtum, Umschau, Ffm., 1991, pp. 22-23
- 49 »Good Reads« [Online] Available: <https://www.goodreads.com/quotes/697639-we-are-in-the-position-of-a-little-child-entering> [Senest hetet eller vist den 12 januar 2019]
- 50 »Gut Zitiert« [Online] Available: https://www.gutzitiert.de/zitat_autor_albert_einstein_thema_naturwissenschaft_zitat_16083.html [Senest hetet eller vist den 12 januar 2019]
- 51 S. Hoffmann, Die Jahrtausend Sensation – Aufruf an die Wissenschaft – Unglaubliches zeigt sich als Wirklichkeit, BoD – Books on Demand, 2012, pp. 7-8
- 52 M. Planck, Vorträge Reden Erinnerungen, H. Roos og A. Hermann, Red., Springer Verlag, 2013, p. 167
- 53 »Pro Leben« [Online] Available: http://www.pro-leben.de/glaube/naturwissenschaftler_zitate.php [Senest hetet eller vist den 13 januar 2019]
- 54 B. Pascal, »Evangelische freie Christus-Gemeinde Hoyerswerda« [Online] Available: http://hoyerswerda-efcg.de/?page_id=27 [Senest hetet eller vist den 13 januar 2019]
- 55 »Evangeliums.net« [Online] Available: https://www.evangeliums.net/zitate/ernest_rutherford.htm [Senest hetet eller vist den 13 januar 2019]
- 56 B. Franklin [Online] Available: <https://bible.org/illustration/benjamin-franklin%E2%80%99s-epitaph> [Senest hetet eller vist den 13 januar 2019]
- 57 I. O. d. Urbina, Nizäa und Konstantinopel., ärg. 1, Mainz: Matthias-Grünewald-Verlag, 1964
- 58 »BZ Berlin« [Online].Available: <http://www.bz-berlin.de/aktuell/welt/qumran-rollen-jetzt-online-zu-sehen-article1285661.html>. [Senest hetet eller vist den 13 januar 2019]
- 59 »Wikipedia« [Online] Available: https://de.wikipedia.org/wiki/De_bello_Gallico#.C3.9Cberlieferungsgeschichte [Senest hetet eller vist den 14 januar 2019]
- 60 »Wikipedia« [Online] Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Biblical_manuscript#Earliest_extant_manuscripts [Senest hetet eller vist den 14 januar 2019]
- 61 »Bibelstudium« [Online] Available: <https://www.bibelstudium.de/articles/4308/der-gallische-krieg.html> [Senest hetet eller vist den 14 januar 2019]
- »Die Bibel« [Online] Available: <http://www.diebibel.info/?id=17> [Senest hetet eller vist den 14 januar 2019]
- 62 »Wikipedia.« [Online] Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Harry_A._Ironsides [Senest hetet eller vist den 14 januar 2019]
- 63 »Net Abbey Online Catholic Information« [Online] Available: <http://net-abbey.org/ironside.htm> [Senest hetet eller vist den 14 januar 2019]
- »Wholesome Words« [Online] Available: <https://www.wholesomewords.org/etexts/ironside/irsrem4.html> [Senest hetet eller vist den 14 januar 2019]
- 64 »Zitate.EU« [Online] Available: <https://www.zitate.eu/author/luther-martin/zitate/281589> [Senest hetet eller vist den 15 januar 2019]
- 65 »Glaube und Kirche« [Online] Available: http://www.glaube-und-kirche.de/zitate_bibel.htm [Senest hetet eller vist den 15 januar 2019]
- 66 »Gut Zitiert« [Online] Available: https://www.gutzitiert.de/zitat_autor_immanuel_kant_thema_bibel_zitat_24356.html [Senest hetet eller vist den 15 januar 2019]
- 67 [Online] Available: <https://de.wikiquote.org/wiki/Inhalt> [Senest hetet eller vist den 15 januar 2019]
- 68 »Evangeliums.net« [Online] Available: https://www.evangeliums.net/zitate/immanuel_kant_seite_2.html [Senest hetet eller vist den 15 januar 2019]
- 69 »Kunstzitate« [Online] Available: http://www.kunstzitate.de/bildendekunst/kuenstlerueberkunst/chagall_marc.htm [Senest hetet eller vist den 15 januar 2019]
- 70 »Glaube und Kirche« [Online] Available: http://www.glaube-und-kirche.de/zitate_bibel.htm [Senest hetet eller vist den 15 januar 2019]
- 71 »Gut Zitiert« [Online] Available: https://www.gutzitiert.de/zitat_autor_carl_hilty_thema_bibel_zitat_5388.html [Senest hetet eller vist den 15 januar 2019]

- 72 »Das Spruch Archiv« [Online] Available: <https://www.spruch-archiv.com/list/?autor=Albert+Schweitzer&user=Mirea&id=23021> [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 73 »Evangeliums.net« [Online] Available: https://www.evangeliums.net/zitate/johann_wolfgang_von_goethe.htm [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 74 »Die Bibel Lebt« [Online] Available: <http://www.die-bibel-lebt.de/ozitat.htm> [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 75 »Unendlich Geliebt« [Online] Available: <http://www.unendlichgeliebt.de/2012/06/05/ein-mann-geht-zum-friseur/> [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 76 »Wikipedia« [Online] Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Arthur_Danto [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 77 T. Keller, Warum Gott?, Giessen: Brunnen Verlag GmbH, 2010, p. 166f.
- 78 O. Hallesby, Why I am a christian, Minneapolis, Minnesota: Augsburg Publishing House, 1930, pp. 59-78
- 79 Jüdische Altertümer, årg. I, Wiesbaden, pp. Afsnit XVIII 3,3, s. 515-516.
- 80 »Universität Freiburg« [Online] Available: <https://www.unifr.ch/bkv/kapitel77-33.htm> [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 81 »Universität Freiburg« [Online] Available: <https://www.unifr.ch/bkv/kapitel77-34.htm>, afsnit 4 [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 82 »Gott Wein« [Online] Available: <http://www.gottwein.de/Lat/tac/ann1544.php> [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- »WikiSource« [Online] Available: [https://en.wikisource.org/wiki/The_Annals_\(Tacitus\)/Book_15#44](https://en.wikisource.org/wiki/The_Annals_(Tacitus)/Book_15#44) [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 83 »Universität Siegen« [Online] Available: <https://www.uni-siegen.de/phil/kaththeo/antiketexte/ausser/8.html?lang=de> [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 84 Lockridge, »Youtube« 1976 [Online] Available: https://www.youtube.com/watch?v=yX_7j32zgNw [Senest hentet eller vist den 15 januar 2019]
- 85 »Internet Encyclopedia of Philosophy« [Online] Available: <https://www.iep.utm.edu/pasc-wag/>
A. Steinmeier, Der Islam – eine friedliche Religion?: Antwort geben die Fakten, EPUBLI, 2015, p. 24
- 86 B. Pascal, »Tidsskrift.dk« [Online] Available: [file:///C:/Users/user/Downloads/31471-Artikeltekst-71956-1-10-20150603%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/31471-Artikeltekst-71956-1-10-20150603%20(2).pdf) [Senest hentet eller vist den 9 Maj 2019]
- 87 »SCRIBD« [Online] Available: <https://www.scribd.com/document/33127426/Voltaire-s-House-and-the-Bible-society> [Senest hentet eller vist den 10 januar 2019]